

DIRVA

THE FIELD

Nr. 51
Rugpjūčio-Augustas 1957
Cleveland, Ohio

Po pasaulį pasižvalgus

V. RIMVYDAS

Vokietija - taikos ar karo raktas Europoje

Vokietija dėmesio centre. — Sovietai siekia ribaus karnio. — Vokiečiai daugiau susilavi neutralumo idėja. — Vakarų stipriosios ir silpnosios pusės Vokietijoje. — Raktą savo ateitį čia nukalti sugebės patys vokiečiai. — Rugpjūčio mėn. rinkimai ir neišskumai.

Savo metu Leninas yra pasakęs, kad "Vokietija, tai pagrindinė revoliucijos grandies dalis". O Bismarkas tvirtino — "Leiskite mums Vokietiją pasodinti į balką".

Abi citatos įtaigoje dvigubą šio didelio krašto vertinimą. Iš vienos pusės Vokietija norėta (ir dabar norima...) panaudoti savo tikslams, o iš kitos pusės, pati Vokietija norėtų būti vyraujančia pajega. Kaip teisingai yra pastebėjęs NY Times atstovas Londone D. Middletonas, šiuo metu Vakarų Vokietija sutinka pasitenkinti visai kitokių valdmeniu: ji norinti būti geru kaimynu, patikimu sąjungininku, šitinku draugu ir garbingu demokratu...

Ne tik dėl visų tų politinių ir socialinių sumetimų Vokietija tapo pasaulinio veiksnys. Jei abi Vokietijos dalys būtų apjungtos, tokia atveju ji būtų gyventojų skaičiaus ir geografinio pajūrio, patis didžiausias kraštas tarp Sovietų Rusijos ir JAV.

Vokietija turtinga. Ji turi anglį, geležį, derlingas žemes, puikiai suorganizuotą pramonę. Jos gyventojai drąsūs, praktiški, darbštūs, kruopštūs. O strateginiu požiūriu kraštas primena nutukusią Hausfrau... užsėdusį geriausias vietas teatre. Nei politiniai nei kariniai neįmona perokroti Europos, neperžengus kurio nors vokiškos žemės ploto. Reino ir Elbės upės, dideli geležinkeliai mazgai Hamme ir Berlyne, užtektingai pavaižduoja Vokietijos reikšmę kontinento susisiekimui.

Maska ligšiol vis prakišdavo

Gal dėl tų visų jos bruožų Vokietija nuo 1945 metų yra virtusi didžiausiu laimikiu, dėl kurio su visu jautimu varžosi vakarai su rytai. Maždaug 51 milijonų gyventojų turinti Vakarų Vokietija ir į sovietų orbitą įtraukta rytinė Vokietija su apie 17 milijonų, dabar teisingai laikoma tokiu klausimu, kurio sprendimas gali būti laikomas taikos sąlyga.

Sunku būtų surasti istorinius, ūkinius ar geografinius motyvus, kuriais remiantis apjungta Vokietija turėtų būti įtraukta į sovietų zoną. Iš kitos pusės, kaip teigia kai kurie politiniai stebėtojai, nerastume argumentų už tai, kad tas suvienytas milžinas turėtų virsti labiausiai į rytus įsikūsiu vakarų demokratijos skelbėju.

Priešingai, ypatingai pačioje Vokietijoje atsiranda vis daugiau balsų, kad apjungta Vokietija turėtų žiūrėti tik savo tautinių interesų ir atsiskaitų visų susitarimų bei sąjungų tiek su rytai, tiek ir su vakarais.

Sovietai, bekovodami su vakarais, jau yra pralaimėję visą eilę kovų. Neapšauboma, kad Vokietija turėtų būti įtraukta į sovietų zoną. Iš kitos pusės, kaip teigia kai kurie politiniai stebėtojai, nerastume argumentų už tai, kad tas suvienytas milžinas turėtų virsti labiausiai į rytus įsikūsiu vakarų demokratijos skelbėju.

Atai patys svarbieji sovietų pralaimėjimai.

Kremlius sutikytų su neutralia Vokietija.

Laimėję visusėjimus prieš sovietus, vakarai vis dėlto viena prakišo. Ir tai patį didžiausį — perkirta Vokietija. Jos apjungimas priklauso nuo sovietų malonės ir tai gerai žino ne tik Kremliaus viešpatiai, bet ir patys vokiečiai.

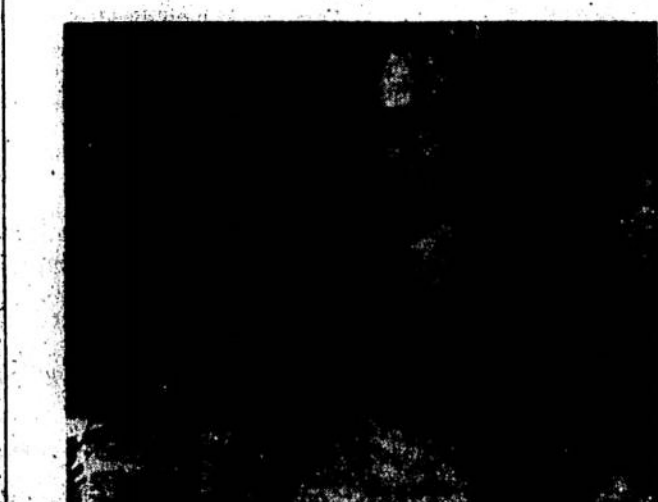
Jau daug metų, kai vakarai su rytai per įvairius pasitarimus ar "viršūnių" konferencijas tamposi dėl Vokietijos ir neranda būdų suderinti vieni kitų nuostatus. Trys vakarų valstybės reikalauja laisvų rinkimų, laisvo abiejų perakirtų dalių apsisprendimo. Sovietai į apjungimą žiūri tik kaip į Bonnos ir Rytų Berlyno vyriausybės susitarimo padarinį.

Žinoma, niekam nepaslapstis, kad sovietai siekia žymiai daugiau — abiejų Vokietijų įtraukimo į sovietinę orbitą. Tačiau šiuo metu jie tenkinasi kuklesniu reikalavimu, kad Vakarų Vokietija privaletų pasitraukti iš vakarų stovyklos, atsižadėtų visų politinių ir ypač karinių susitarimų.

Kremliui, lyg tai lapei belaukiant ribaus karnio, reikia su tikėti su neutralios Vokietijos idėja. Jis norėtų, kad vokiečiai vestų laisvą prekybą su rytai ir nebūtų jokių suvaržymų iš Washingtono pusės.

Neutralumas daug kam patrauklus

Neutralumo idėja turi daug patrauklių pusių ir būtų naivu manyti, kad čia sovietiniai politikai snaustų. Ne, jie visu įmantrumu, klasingais ir mažiau suktais keliais perša tą neutralumą. Juk kaip būtų puiku, kad vokiečiai šiaupus Elbės ir ties Reinu galėtų aplankyti savo Schwiegermutter'es ar Opas bei Ommas... Ir patys miestai, kaip Leipzigas ar Drezdenas, jau nekalbant apie Berlyną, mieli kiekvieno vokiečio širdžiai ir pročiui.

Gvatemalos prezidento dabar pareigas eina viceprezidentas Lopez, 56 m. amžiaus. Jis padaryti pareikšimai, kad visoms priemonėms bus traukiami komunistai, labai užtrūkę Maskvą.

Esama ir kitų patrauklų. Anapus Oderio jau Rytai ir Joks vokiečių pramonininkas negali į juos žiūrėti abejingai. Juk ten toliau rusai su savo 200 milijonų gyventojų, dar toliau kinai su trigubai daugiau žmonių. Agresyvaus pobūdžio vokiečių pramonė tai rinkos, kurios daug žada.

Pavojai vakarų politikai

Patys vokiečiai, vakaruose turį trijų kraštų okupacinius (nors dabar ir "sąjungininkais" vadipamus) dalinius, susirūšę suartimis su JAV ir kitais kraštais, sutikę laikyti savo žemėje atominius ginklus, dažnai pagalvoja, kas gi bus su Vokietija, prasidėjus atominiam karui. Ar šis kraštas nevirš gal ir vienintele kautynių arena?

Gerei, samprotauja vokiečiai, mus gins amerikiečiai, bet jų daliniai (neminint poros divizijų Vokietijoje) nepaprastai toli, už tūkstančių mylių. Ir būtų neprotinga stebėtis, jei vokiečiai kartais ir su baimė pagalvoja apie ateitį ir su dėmesiu pasvarsto neutralumo sumanymus. Neretkiai ir spėlioti — sovietai visomis keturiomis išnaudoja tuos vokiečių būkštavimus, siekdami apjungtos Vokietijos, bet tik jų sąlygomis.

Vakarų stiprybė, kad jų reikalavimai kuklesni ir jie taip toli nesiekia, kaip Kremlius. Jie tik norėtų, kad kai kurios politinės ir ūkinės laisvės būtų išplestos ir į rytinę Vokietiją. Vakarų žandai kalba ir tai, kad per 19 metų jie į Vak. Vokietijos atstatymą sukišo bilionus dolerių. Ir tą buvusį prieštą — išskėlė ūkinius milžinus, kraštą visiškai suartino su vakarais. Ne tik politiniai, kariniai, bet ir socialiniai, net psichologiniai kraštas yra virtęs vakarų valstybe.

Vokiečių likimas jų pačių rankose

Vakarams yra aišku, kad Vokietija negali amžiams likti padalinta ir pusiau laisvas kraštas. Mūsų dabar tik sudaro, kaip žymiai atbus vokiečių nacionallistinės tendencijos ir ar jos prasisvers pro visus tuos ryšius, kurie nuo 1949 metų vokiečius sieja su vakarais.

Pradedama vis labiau įsisąmoninti, kad patys vokiečiai galės atrinkti tuos vartus, kurie veda, bent jų nuomone, į didingą ir senai siektą ateitį. Vokiečiai, ne kiek tenka abejoti, sugebės koki raktą nukalti.

Šešiolni ties rinkimais

Jau tik kelios savaitės beliko ligi rugpjūčio 15 dienos rinkimų Vakarų Vokietijoje. Šiuo metu visame krašte rinkiminė kampanija pilname įkaršty. Būndesta-

gas paleistas įstotų, tačiau parlamento nariai nebegali išsėsti, turi daryti rinkiminiusose susirangiuose.

Ne tik vokiečiai, bet ir visos pasaulio klestės — ar kancleris Adenaueris laimės rinkimus? Kaip ligai, jam dar teks vadovauti federalinei respublikai? Ar jis numatęs savo [pėdinį?]

Pats kancleris savo laimėjimu neabejoja. Šis vakarams išganingo vyro, "Alte" partija — krikščionių demokratai — šiuo metu parlamente iš 487 atstovų turi 244 ir su kai kuriomis smulkesnėmis partijomis jie sudaro atstovų daugumą. Tačiau ir paties kanclerio partijos žmonės pradeda abejoti, ar šis granitinio pajūgumo ir jaunatviškos energijos vyras, sulaukęs 81 m. amžiaus, sugebės vadovauti dar bent 4 ar 5 metus.

VIRŠ 4000 JAUNUOLIŲ Į KAZACHSTANĄ

Daugiau kaip 4000 Lietuvos jaunimo išsiųsta į Kazachstaną nuiminti derlius "Chruščiovo dvaruose".

Pirmasis atvežtas, per 2000 jaunuolių, laikomies apkalstytoose prekinuose vagonuose, išvyko sekmadienį, liepos 21 d. Keilinės gal (apie 2000 mylių) jie pasiekė kitą sekmadienį, liepos 28 dieną. Tai dingo iš Vilniaus įvyko, atvežtas su 2140 jaunuolių (jų tarpe keli šimtai studentų ir studentėlių). Derlius nuėmėjam ten dirbs apie du mėnesius, tada daugumas grįš, nors yra akatinių ir pasilikti.

Visa tai daroma tuo metu, kada Lietuvoje irgi prasidėjo rugpjūčio ir kada Lietuvos žemės ūkyje aštriai juntama darbo rankų stoka. Nei paskelbimas Lietuvos "savarankišku ūkiniu vienetu", nei naujos "laudies ūkio tarybos" įsteigimas praktikoje nieko nepakeitė, ir Lietuvos ūkinių reikalų tvarkytojai vistiek, kaip ir pirma, nedisponuoja vienu iš svarbiausių ūkio elementu — darbo jėga.

MIRŠ MUZIKAS NIKODEMAS MARTINONIS

Liepos 19 dieną Kaune mirė muzikas (chorų dirigentas ir kompozitorius) Nikodemus Martinonis. Kaip pranešama, miręs po ilgos ir sunkios ligos.

Birželio 1 dieną jam suėjo 70 metų amžiaus. Ilgą laiką buvo Lietuvos Šaulių Sąjungos choro dirigentu, dėstė konservatorijoje.

Dabartinės okupacijos metu

KITAME DIRVOS NUMERYJE

spausdinsime labai įdomų rašinį — Lietuvų kultūra Gomulkos lenkų akimis.

Greit Dirvoje pradėsime spausdinti eilę rašinių, kaip antrojo pasaulinio karo metu veikė didieji špionazo specialistai.

Paraginkit savo bičiulius ir kaimynus, kurie iš Jūsų skolinasi Dirvą, kad dabar atėjęs pats laikas ją plašaktyti. Taip pat patarkit ir kitiems prenumeruoti geriausią informuotą tautinės minties savaitraštį.

Clevelandietės. Gyvačių skilties skautės, stovykloje prie Round Up ežero. Kairėj pusėj: Nijolė Garlaitė, Nijolė Gelažytė, Meilė Juškenaitė, Gražina Garlaitė ir Dalia Bružaitė. Dešinėj pusėj: Irena Besparaitytė, Rūta Gaidžiūnaitė, Regina Besparaitytė ir Rita Galinytė. Dirvos nuotr.

Pabaltiečių pirmenybės

Dideliu sėdimėjimu lauktos 1957 m. 8. Amerikos Pabaltiečių Lengvosios Atletikos ir Plaukymo Pirmenybės jau praeyti. Virš 60 pabaltiečių lengvatelių ir plaukikų rodė savo sugebėjimus 24-se lengv. atletikos ir 8-se plaukymo rungtyse.

Pačios pirmenybės buvo individualinio pobūdžio ir jokie taškai oficialiai paskirų tautybių

iki 1946 metų buvo Kauno konservatorijos direktoriaus pavaduotoju, o konservatoriją perkėlus į Vilnių, liko Kaune muzikos mokyklos direktorium. Vėliau buvo tik dirigavimo ir chorvedybos dėstytoju.

Yra harmonizavęs daug liaudies dainų, o pastaraisiais laikais komponavęs ir vadinamą "tarybinių" dainų mišriam bei vyrų chorui. Palaidotas liepos 21 dieną, Petrašiūnų kapinėse.

Gen. Mario R. Partridge

Air Marshal C. Roy Stemon

JAV ir Kanados oro gynyba suderinta. Gynybos centras yra Colorado Springs, Colo. Gynybą tvarkys JAV gen. E. Partridge ir Kanados oro marš. C. R. Stemon.

Cia dar tik dalininko akicys, bet greit jis virs realybe. Tai atomo jėga varomo prekinis laivo pavyzdys, kuris jau 1960 metais bus pakeltas į vandens.

IŠ VISUR

atletikos apvainikavimas buvo įspūdingas 4x60 m. estafetės laimėjimas (34.4 sek.). Estafetėje bėgo — R. Jankutė, V. Titaitė, I. Besparaitytė ir D. Točlaukaitė.

Plaukyme mūsų laikas pirmavo beveik visose varžybose. Latviai laimėjo tik vyrų 100 yd. laisvu stiliumi. Iš mūsų ypatingai išsiskyrė detroitietis A. Boreišas — laimėjęs net 3 pirmas vietas — 100 yd. nugarą, 100 yd. krūtinę ir 400 yd. l. st.

Motery klasėje visos pergalės atiteko mūsų laikams. Clevelandietė M. Mazoliauskaitė laimėjo 2 pirmas vietas: 50 yd. laisvu st. ir 100 yd. laisvu st. Detroitietės Špakauskaitė laimėjo 50 yd. nugarą ir Cernauskaitė — 50 yd. krūtinę. ab.

• Nemažą staigmeną vakariečiai politikai išgyveno sužinoję, kad Jugoslavijos Tito ir Rusijos Chruščiovas rugpjūčio pradžioje dvi dienas posėdžiavo Rumunijoje ir sutarė naujo bendradarbiavimo įsipareigojimus. Drauge posėdžiavo ir eilę jų pagalbininkų.

• JAV Kongresas, greičiausia kitą sėsią, svarstys V. Vokietijos turto, konfliktuoto karo pavaičio, grąžinimo klausimą. JAV prezidentas, reikala apsvaustės su savo vyriausybe, turta jau yra nutarę grąžinti. Reikia tik Kongreso patvirtinimo. Politiniuose sluokniuose neabejojama, kad tai JAV parama K. Adenaueriui laimėti ateinančius parlamento rinkimus.

• 35,000 skautų, atvykusių iš 84 kraštų, rugpjūčio 1 d. pradėjo stovyklauti Anglijoje. Iš JAV yra nuvykę 1700 skautų. Kaip ten sekasi įsikurti nuvykusiems lietuviams skautams, žinių dar neturime.

• Vakarų Vokietija iš Maskvos atšaukė savo derybų delegaciją, kada Maskvos pareigūnai atsisakė derėtis dėl Rusijos esamų 80,000 vokiečių belaisvių grąžinimo. Maskva sakanti, kad tokių belaisvių nėra, kai tuo tarpu vokiečiai turi tikras žinias, kad jie esą.

• Argentinoje įvykusiuose parlamento rinkimuose komunistai gavo 230,122 balsus. Gi įvykusiiais rinkimais 1954 metais buvo gavę 96,000 balsų. Dabar pravedė 4 atstovus.

DIRVA

THE FIELD

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILNIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879.

Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILNIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radio D.Jos. (Iškorp. be pelno), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: Henderson 1-6344. Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Registravimas kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 d. įstatymą.

Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybės \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Šia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Reikalus labai rimtas. Lituanus redaktorius Vytautas P. Vyngantas redakcijai atsiuntė pluoštą dainių, kurie sako, kad iki šiol vykdytas to žurnalo remimo vaju davęs blogus rezultatus. Iš surinktos sumos jie padengs tik turėtas skolas ir galės išleisti dar vieną numerį. O kaip po to bus — jie patys nežino. Atseit, bus taip, kaip panorės pati patriotiškoji lietuvių visuomenė. Nenorės savo skatiku labai reikalingą informaciją darbui paremti — Lituanus žurnalo leidimas sustos. Sugėbės ta patriotiškoji lietuvių visuomenė iš savo piniginių išimti kelius dolerius ir juos atiduoti labai geram reikalui — būsim tėvynės laisvei patarnavę ir studentų kilnias pastangas parėmę.

Patys vajuos organizatoriai neplanavo kažin kokią nerealią sumą surinkti. Kadangi jie per metus to informacinio anglų kalba žurnalo išleidžia 4 numerius, jo leidimo kaštams padengti reikia tik \$5000. O kiek surinko, skaitykite jų pačių dainius:

Akademiniis jaunimas iš savo pusės padėjo daug pastangų. Kas stebi lietuvišką spaudą, gerai žino, kad ir ji nepaprastu uolumu prisidėjo prie žurnalo minties populiarinimo. Studentija už šį palankumą lietuviškai spaudai yra ypatingai dėkinga. Tiesioginio kontakto reikalams buvo atspausdinta 20,000 laišku; iš jų apie 12,000 buvo išsiųsti tautiečiams. Atskiruose miestuose veikė studentų skyriai atliko išsiuntinėjimą bei pats centrinis organizacijos uoliai ir šį darbą jungėsi. Tad, bendrai žvelgiant, lietuvių visuomenė buvo informuota, kontaktuota ir jos paramos tikėtasi. O koks gi mūsų tautiečių reagavimas į jaunimo prašymus?

Iš viso į minėtus prašymus atsiliepė 372 tautiečiai. Iš jų 108 užsisakė sau leidinį, bendrai žvelgiant, lietuvių visuomenė buvo informuota, kontaktuota ir jos paramos tikėtasi. O koks gi mūsų tautiečių reagavimas į jaunimo prašymus?

Iš viso į minėtus prašymus atsiliepė 372 tautiečiai. Iš jų 108 užsisakė sau leidinį, bendrai žvelgiant, lietuvių visuomenė buvo informuota, kontaktuota ir jos paramos tikėtasi. O koks gi mūsų tautiečių reagavimas į jaunimo prašymus?

Daviniai tikrai liūdni, bet ne kiek neabejoju, kad juos galima pataisyti. Ir pataisyti dar ne vėlu, tik reikia ir iš pačių studentų ir aukštesniųjų dūsti visuomenės naujų pastangų. Ypač iš studentų. Esu tikras, kad mūsų visuomenė dar nėra mirusi tokiom autom. tik reikia jas pasilinti. Beveik manęs, kad studentija Lituanus vaju praves ne vien korespondenciniu būdu, bet lan-

kysis po namus, aukas rinks po būvų, koncertų, pūknių metu. Ir pats, jau nekalbant apie kitus, esu toks pats "griešnikas", nes laukiau, kad kurią dieną užeis koks pažįstamas studentas, kurių čia Clevelande mes turime gražų būrį, kaip turi ir kitos dėsnes lietuvių kolonijos, ir pasakys: "Pritari mūsų darbui, tai ir duok penkinę". Deja, toks ne užėjo. Ir voka aukai siųsti gavau tik prieš dvi dienas. Atseit, dar ir be manęs daug kas gavo taip pavėluotai. Taigi pavėluotai ir savo pareigą atlieku, kaip tikiu, atliks ir kiti mūsų tautiečiai.

Esu tvirtai įsitikinęs, kad studentai Lituanus vaju pilnai praves, jei jie paskelsb vieno savaitgalio rinklavą po namus. Iš anksto susidarys sąrašas, pasiskirstys rajonais ir numatyti tautiečius apvažinės. Daviniai bus kitoki. Juk, pav. ir clevelandiečiai kasmet BALFui neu-rinkty po \$2000, jei nepavai-nėty po namus. O kai tiesioginiai ištėsia ranką, jau tik labai užkietėjęs ją gali atstumti. Dar mažiau toks užkietėjęs pajęga atstumti mūsų jaunimo — studentijos prašymą labai kilniam reikalui.

Kad ir kaip nemalonus ir skaudus tas Lituanus redaktoriaus pranešimas apie mūsų visuomenės neįautrį atsiliepimą, bet siūlau rankų nenuleisti. Pabandykit dar ir šį metodą. Pili-nai tikru, kad pinigai atsiras.

Gi tautiečiams, kurie esate ga-vę Lituanus parėmimo prašymus ir aukos siuntimo vokus, labai prašau, kad jų nepasiliktumėt tarp savų dokumentų, kaip labai blogos atestacijos pažymėjimą. Ir nebandykite to voko išmesti iš šiukšlių dėžės. Viso savęs ir savo lietuviškos sąžinės į šiukšlių dėžę neišmesit. O jei kuris ir taip pasielgs, tai tegul žino, kad graudesnioj valandoj jis durs durkui į pačią širdį ir nuolatos priekaištaus pabėgus iš nepavojingos, bet svarbios kovos.

Neatidėliok rytdienai! Dar šiandien palmk tą voka ir pagal išgales paremk mūsų studentų tikrai vertingą Lietuvos laisvės kovos darbą!

Patair: kaimynai

prenumeruoti

DIRVA

LIETUVIŲ DĖNESIŲ

NEWARK ATIDARYTAS OFFISAS

SIUNTINIAMS GABENTI J O S S E

I UKRAINĄ, LIETUVĄ, LAVIJĄ, ESTIJĄ IR KITUR

Siunčiame maisto produktus, naujus ir senus drabužius, medžiagas, vaistus ir t.t.

Siuntiniai išsiunčiami 48 valandų bėgyje.

Siuntėjui įteikiama pašto pakavimui ir apsaugai.

Siuntiniai pristatomi gavėjui 7-8 valandų bėgyje.

Siuntėjas gauna asmeniškus gavėjo pakavimus.

Visi siuntiniai išsiunčiami su jau apmokėtu muitu.

PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS

Siuntėjas gauna išrašą apie siuntinio pristatymą.

Ofisas atidarys kasdien nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Siuntiniai išsiunčiami 7 val. ryto iki 4 val. vak.

Reikalaukite katalogų. Rašykite rašikliai arba angliškai.

Netoli Pensilvanijos geležinkelio stoties Newark.

Package Express Co.

314 Market St., Newark, N. J., Tel. 3-2452

Vietoje galite pigiau įsigyti kaimynams, gėdintiems drabužiams, o dar ir kitokių daiktų tinkamų siuntiniams.

(Siuntiniai pėsiunčiami su Parcel to Russia, Inc., leidimu)

KAS IR KUR LOS ANGELES

• Kanados komunistinės organizacijos "Lietuvių literatūros draugijos" (koks nekaltas vardas!) 15 narių, Maaskvos perinkty ir užkviestų, lėktuvu vyksta į Lietuvą. Ten išbūsis mėnesį laiko. Grįžę jie turės pasakoti, kaip dabar Lietuvoje gera...

• Lietuvos komunistai giriasi, kad be Kauno uštvanos, ant Nemuno elektros stotys, dar bus statomos ties Birštonu, Alytumi, Smalininkais. Tuo tarpu dar ir Kauno elektros jėgainės statyba juda tik vėlio žingsniu, o jau giriamasi apie naujas statybas.

• Kaune tik dabar bus statomas tiltas per Nerį į Viljampolę. Dabar veikia laikinis tiltas.

• Visuotinis gyventojų surašymas Lietuvoje ir kitose Sovietų Sąjungos respublikose įvyks 1959 metais. Prieš tai bus atliktas dar "bandomas" surašymas, patikrinti surašinėjimo

programai, formų ir dokumentų projektai.

• Lietuvoje, komunistinės vyriausybės nutarimu, eilė rasytojų, muzikų, teatro ir dailininkų, gavo iš valdžios išdo pasiskirtas premijas. Tokia premija 15,000 rublių sumai pasiskyrė ir pats J. Peleckis, Indros slapyvardžio parašęs Audronės baladę.

Premijas gavusių tarpe mini: Baltrušis, Meželaitis, Grušas, Marcinkevičius, Klova, Jurkūnas, Kymantaitė, Jagutis, Daukšytė ir kt. Premijos skirtos po 25,000 ir 15,000 rublių. Pagal JAV įpirkimo galia tos premijos vertos maždaug 1200 ir 750 dolerių.

• Prel. J. Balkūnas rugpjūčio mėn. 5 d. atostogoms išskrido į Italiją. Vėliau lankysis Prancūzijoje ir Anglijoje.

Kalifornijoje, Santa Barbara mieste pas savo seserį, vieną dešimt Jonuškaitės-Zaunienės, kuri lankydamosi Los Angeles — gyvavo ir Los Angeles Lietuvių Moterų Ratelio slėpiniame susirinkime — arbatėlėje, kurioje suvokė ponis M. Vizgirdas (iš Vizgirdos žmona) savuosio namuose.

Motery Ratelis nutarė surengti Jonuškaitės-Zaunienės dainų koncertą Los Angeles mieste rugsėjo mėnesio pradžioje.

Po ilgesnės ligos prie darbų ir visuomeninių rūpesčių grįžo nuširdėjęs lietuviškojo darbo tūkintinis ponis Bertulienė ir Dūdienė.

Amerikos Lietuvių Katalikų jaunimo organizacija Lietuvos mėn. 5 d. atostogoms išskrido į Vydai š. m. rugpjūčio 8-11 d.d. Los Angeles mieste šaukia tos organizacijos 44-tą visuotiną su-

DETROIT

CLEVELANDIEČIŲ IR DETROITIEČIŲ SUSITIKIMAS

Clevelando ir Detroito Tautinės Sąjungos skyrių valdybų susitarimu, rugpjūčio 11 d. ruošama ty skyrių narių, jų šeimų ir tautinio jaunimo iškilis bendram pobūviui į gražią vietovę — Cedar Point valstybinį parką, prie Erie ežero, Sandusky apylinkėse, Ohio.

Iškilis vietoje yra gražus paplūdimys, kur iškilautojai galės pasimaudyti.

Iškilautojai iš Detroito vyksta automobiliais iš vakaro arba tos pačios dienos ankstyvą rytą. Iš vakaro išvykstantieji turėtų nakvoti Cedar Point esančiame viešbutyje arba Sandusky. Iškilautojai maistą pasilima patys.

Vykstantieji į iškilaus anksto registruojasi ir smulkesnį informaciją gauna pas A. Žiedą, telef.: WEBster 3-6312.

Išregistruojant prašoma pranešti ar reikalingi susisiekimo priemonių, o važiuojantieji automobiliais, ar turėtų laisvų vietų jų neturintiems.

ALTS Detroito Skyriaus Valdyba

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofice Prospect 5-1717

Residencijos 836-1700

Dr. S. Biečia

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3148 West 63 St.

VAL: 1-3-34, 6-400 p. p. pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį, šeštadienį, tik susitarus telefonais.

Resid. 3241 W. 60th PLACE

Tel. ofice 876-1716

Tel. buto 836-1700

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Neurological Center

2336 West Chicago Ave.

Chicago 11, Ill.

VAL: 1-3-34, 6-400 p. p. pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį, šeštadienį, tik susitarus telefonais.

11-4 p. p. 8-10 val.

PAVASARIS

B. MASIULIS

Ant atminties lentynų užrašus sudėjęs pavartau — Po storu laiko sluoksniu Lietuvą jų lapuos pamatau...

Skudutį praunos sutartinės pasipylė erdvėje augstoj — Padargę tydroj prastruko viversiai: Pavasaris rytų! Sterblėj ugninėj saulė lauktuvas gražias mums neša: Sterblėj nupjagimis jos vaikas mūsų džiaugsmui veša.

Paleido saulė iš sterblės pavasarį — mellingą sūnų, jauną. Sūnus ir močia saulė buvinį žiemos skubiai begriauja: Iš savo židinio augtybėje šilumą galvija sūnui teikia: Sūnus gražiolei žiemai baltą skrandą velka — vargšė verkia.

Šilma karnas ir užkampius apgrabitę, šuoliais apibėgo. Žiema sūnų ir prapliko — svyrą amžinojo miego. Veidai skausmingų asarų primirko, asaros sruvena — Ciurlendai upeliai asaras ir skausmą į klonius ridena.

Jau mirs... Staiga gyvintai atsidojo — vėl ant kojų. Nuatvėrė saulę sūnų už krūtų — vėl apdaru apsislėmė baltuoju. Sukaustė savo asarų srovės išlietas, gnybo replėmis ausis ir [nosis...]

Supykė saulė dėl sūnau — dabar su žiežula dorosis.

Plačiai pažastė saulė židiny raudonas žarijas Ir siekiančias ant žarijų krauna malkas vis naujas. Ilgis gauris žarijos šiaušias, malkas jais vynioja — Ugninis tvanas židiny strėlėm į žemę spinduliuoja.

Užliejo žemę spinduliai, galingos šilumos pritvindė. Pavasaris atkuto, piktą žiemą ežere pačios jos asarų prigrindė Ir jos palydė šaltis iš visur išėjo — žemė jau be pašalo ir sniego. Dabar jis gyvuli trauks apklotus ir gyvi žadina iš miego.

Sparnuoti mūsų bėliuliai nusiteikę iš toliųjų parūžė daug. Nenuoroma šilma būžius iškraptė iš plyšių visų. Pakirdę vabalai balsingai tylą velia — bimbia ir zirzėna. Ir musė, dar miegūsta, kambary tyliam pasiskardena.

Ant stogo raudonblauzdis, kaip karalius išdidus, snapu kalena. Perkūno ošai įvairytas paukštėlis kartais pamekena. Aure išskatodėdė bruzgos kregždės kryksdomas lakioja. Ir gegužė raiboji, ar sode ar girioj, galiai pakukuoja.

Varlynai kūdrose atgijo — kūdros kurkuliai sužudo. Varlytės rudę pievų klanuose laiba "kum kum" pragydo. Vaikai, pabūrę iš pirkio, džiaugsmu balynus artimus išmaišė. Prie beržo tėvas indą sulai, beržo kraujui, įtekėt priraišė.

Sakas nusvėręs beržas lūdnas tyliai verkia. Kad sau naudingo kraujo dovant smaguriui reikia. Neverki, svyrūnėli baltas! Nepallegi dēlei lašo, Kurį lietuvis iš tavęs stipruolio kas pavasaris paprašo.

II

Velykos atrisenoja. Ruošiasi šeima su melle jas priimti: Šlakus iš stalo reik išimti, josios kiautai išvalyti pirti. Išgulti vorus iš pirkio, palinksimt burnai virti ko ir keptis. Margučių reikia — dukros darbas, jos šventinis kraštis.

Seimos pirtį? Išpana vingiuota krosnies šotis branko. Ugnies rūšio įkūdo krosnis viduje, kupra iš lauko. Sunkus akmuo, lėpenoj iškeps, kubilan vandens jenuko — Iškart vanduo: gali biusas plikyt ir savo kailiui duoti dūko.

Ant kupros krosniai vandens kibirą pliapt užliejo — Siutu pašoko krosnis, šovė į šalis miglos ir karštos vėjo. Sudėję vyrai, moterys po jų, lapotom vantom kūną pliapt. Ugnis alsavo ore, šuto; prausė — snieguolės tyrumo skėdė.

Nevienas palibėj ant gultos, kaip šaltis, ugnį vynioja. Dar garo saulė, krosnis debesį išsplovė — vyrai dūgė ir vėjoje. Labiausiai sūnus Dandis mėgo kailį pertis katle tokiom. Gal seneli būtų sakant ir su raguotu pragare kiaušiam!

• Rytin. Lietuvoje (Utenos, Rokiškio, Zarasų ir kit. apskr.).

GERIAUSI IDAINAVIMAI

VINCES JONUSKAITES

IDAINAVIMŲ ALBUMAS

15 dainų: Kur prapuls tas kulelis; Viespaties pasakos; Oj, kas labo; Mėlynai varpeliai; Plaukia antelė; Pasakyt; Aš per naktį; Sak karvės; Oj, kas sodai; Ar atminai; Anoj pusėj marelį; Už augtąjį kalvelį; Spragily daina; Ma-no gimtina.

KAINA \$8.00

CHICAGOS VYRŲ CHORO

IDAINAVIMŲ ALBUMAS

10 dainų: Par naktelį šokau; Ant marių; Tušti paliktieji namai; Draugai, pakelkime taurės; Tėviškės vakarai; Jau žirgelis pabaimotas; Naktis graži; Valiok dalgėli; Op, op, Nemunėli; Jau pravertos dvorio stonios.

KAINA \$5.00

SIŪSKITE PINIGUS IR TUOJ GAUSITE PLOKšteLES

DIRVA

1272 E. 71 ST.

CLEVELAND 3, OHIO

važiavimą, kuriame, kaip skel-lanko piknikus, kurių dabar apsi-biama, pasidėjėjęs dalyvauti ir-tu — beveik kiekvieną sekma-kardinolas James McIntyre. Su-važiavimas posėdžiaus viename ištalingiausių Los Angeles Statler viešbutyje.

Los Angeles ir apylinkėse (ga-lima sakyti visoje Kalifornijoje) dabar pats "vidurvasaris" — kaitros nuo 90 iki 100 laipsn. Daugelis lietuvių sekmadieniais

NAUJIENA!!!

PINIGAI siunčiami | Sov. Sąj., Lietuva, Latvija, Estija.

Pilnai garantuota ir oficiali

100 rublių \$10.00

Pristatoma per 2 savaites

Persuntimas atseina \$5.00.

Perlaidos didžiausia suma \$50.00

Tačiau galite siųsti perlaidų kiek norite.

GRAMERCY

744 BROAD STREET,

NEWARK, N. J.

Licensed and Bonded by N. J.

State Banking Commission

8-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-5

Atsargiai ties posūkiais!

Samprotavimai apie Europos integraciją ir kitus dalykus

J. M. Siugzda (Jonas Matulionis), ligi šios vasaros New Yorko pirmininkavęs Vilniui ir drauge buvęs nuolatiniu Toronto Tėviškės žiburių korespondentu iš New Yorko, baigdamas tas abejas pareigas, parašė Tėviškės žiburiams (liepos 18 d.) pasikalbėjimą su dr. A. Trimaku, perėmusiu J. Matulionio pirmąsias pareigas (antrąjį turbūt neperims, nes Vilko, pirmininko pareigos jam ir taip jau trečiosios po LLK sekretoriaus ir vieno New Jersey kolerodžio dėsnytojo pareigų).

Pasikalbėjimo pabaigoje buvęs pirmininkas klausė naują pirmininką, kas darytina pabaltiečių bendradarbiavimui sustiprinti ir jų valstybių sujungimo projektams ruošti. Naujas pirmininkas buvusiam pirmininkui pasakė, kad šiuo reikalu jau daug padaryta, kad pabaltiečių bendradarbiavimas savaime vyksta, tik jam trūksta planingumo ir aiškios programos, o patys santykiai ne visada toki nuosirdūs, koki turėtų ir galėtų būti... (Tai kaip gi: daug padaryta, ar nieko nedaryta, jeigu bendradarbiavimas vyksta tik savaime, be plano ir netgi ne visai sklandžiai?).

Kalbėdamas apie Pabaltijo kraštų sąjungos ateitį projektą, dr. Trimakas pareiškė, kad ateityje Europa turės pasukti integracijos keliu. Toks pranašavimas, reikia prisipažinti, kiek gėsdina. Argi tai reikėtų, kad Europai netenka tikėtis laisvės? Ar tai reikėtų, kad Europai bus įsakyta pasukti integracijos keliu? Kaip atrodo privaloma integracija, Lietuva, Latvija ir Estija jau yra patyrusios... Argi Europa turės tapti tik arba ETSRS (Europos Tarybinių Socialistinių Respublikų Sąjunga, arba EJVS (Europos Jungtinės Valstybės?).

Kiek pažįstame Europą, rodos galima numanyti, kad ne tik pirmojo, bet ir antrojo varianto įgyvendinti ji nesiskubins. Galbut Europa norės ko nors panašaus į Europos Jungtines Valstybes, bet vargu ar norės, kad tai būtų visiškai Amerikos Jungtinių Valstybių pamedžiojimas. Europos tautos geruoju nenorės sudaryti "lydomojo puodo", kuriame išsilytų ir susimaišytų klostantmetės tautinės kultūros, tradicijos, kalbos ir visa kita. Todėl, jei Europa suks integracijos keliu ne iš primetinės prievolės, o tik savo interesų vėdama, tai yra, savo noru, tai tas integracijos kelias numatomoje ateityje tikriausiai nesieks tau-

ty, bei valstybių individualumą nustelbiančio kraštutinumo, kokio galėtų siekti priverstinis integravimas.

Turbūt tą patį turėdamas galvoje ir dr. Trimakas kalba apie vidurinės Europos apsiungimo kombinacijas bei sritines federacijas. Ryšium su tuo jis pareiškia, kad tokia dalyka, kuri reikalauja didžiulio klausuko. Būtent:

"Kaikuriuose jų (sritinių apsiungimų) dalyvauti Lietuva gali būti naudinga. Baltiškasis todėl bendradarbiavimas neturėtų tam kliudyti, lygiai, kaip mes neturėtume daryti sunkumų estams, jei jie to panorėtų, sustiprinti savo santykius su Suomija ar Švedija".

Čia dr. Trimakas, iš vienos pusės klaidėdamas apie Baltijos kraštų apsiungimo projektus, tuo pačiu metu iš anksto numato, kad kraštų "išsilakstymą" kas sau: Lietuva eisianti į kaimynius kitus susijungimus, estams, kaip ir siūloma orientuotis į šiaurę, į suomių ar švedus, o latviams bene liktų orientuotis į kaimynus rusus...

Zinoma, netiktų estams drausti orientuotis į suomių ar švedus (jie tai ir anksčiau darė, nors ir be didelio pasisekimo), bet — jeigu jau kalbame apie norą suglaudinti ryšius tarp trijų vienos lygumos kraštų — kodėl ta tolesnė orientacija į kaimynus turėtų vykti paskirai, o ne visos sąjungos sutartinai? Juk visi trys Pabaltijo kraštai, veikdami iš vieno, argi nebūtų įdomesnis partneris ir suomiams, ir Skandinavijai ir net tiems "kaimynams kitiems sritiniams apsiungimams". Iš kitos pusės, ryžtantis eiti į kokius tolesnius sritinius apsiungimus, argi ne drąsiau būtų Lietuvai eiti į juos ne vienai, o drauge su latviais ir estais?

Zinoma, dabar visa tai yra tik teoriniai samprotavimai, kurie nieko dar nelemia, taigi galima ir taip ir kitaip pagalvoti. Bet kažin ar nuosekliai, siekiant rengti dirvą trijų Pabaltijo kraštų susiglaudinimui, jau iš anksto kalbėti kaip tik apie tos sąjungos disintegraciją...

Dar didesnis klausukas stoja prieš tai, ką dr. Trimakas, kalbėdamas kaip Vilko politikos aiškintojas, turi galvoje, kai miriamie išsilytų ir susimaišytų klostantmetės tautinės kultūros, tradicijos, kalbos ir visa kita. Todėl, jei Europa suks integracijos keliu ne iš primetinės prievolės, o tik savo interesų vėdama, tai yra, savo noru, tai tas integracijos kelias numatomoje ateityje tikriausiai nesieks tau-

pasmerkė lenkų įsišokimus dėl Vilniaus, bet kai kalba apie Lietuvos galimybę dalyvauti kombinacijose ar sritinėse federacijose atakirai nuo kitų Pabaltijo kraštų, tai vistic kyla klausimas, ar tik ne lenkiškos kilmės kombinacija jis čia beturįs galvoje.

Toks minties neaiškumas (jartinumas) negeras yra jau ir dabar, praktiniuose santykiuose su artimiausiais mūsų likimo bendrininkais latviais bei estais. Būtent, latvių ir estų tarpe iš kažkur nuolat pasklinda gandai, kaip jie sako, "iš labai patikimų šaltinių", kad lietuviai, girdi, "kažką kombinuoja su lenkais". Esą, lietuviai lenkams pažada dėl kažko nusileisti (neperdaug pikintis dėl lenkų pretenzijų į Vilnių ar panašiai), o lenkai už tai pažada dabar lietuvius visur remti. Aha, jeigu taip, tai mes (reikiama latviai ar estai) darysime išvadas!

Na, ir išelna "nesklandumai", kuriuos, turbūt, ir dr. Trimakas turi galvoje, minėdamas nesugi-pratimus. Lietuviai siūlo, saky-sim, savo kandidatą į tam tikrą postą, o balsavime jį paremia, iš tikrųjų, tik lenkas... Paskui pa-

aiškėja, kad tie gandai apie lietuvius "kombinacijas" su lenkais nebuvę pamatuoti, kad čia dar kiti nenumatyti elementai įsipa-linčio, bet jau perverso.

Dabar, naujo Vilko pirminin-ko užuominos, anot kurių Lietu-va ateityje turėtų galvoti apie sąjungas ar federacijas su kaž-kuo (su kuo gi daugiau, jei ne su lenkais? — datam išlosi įtari-mas) atakirai nuo latvių ir estų, ir vėl galės būti naujos alyvos įleijimas į gandytynę apie lietuvius "kombinacijas"... Ir vėl tai gali būti iš nieko kilusi prie-zastis kokiam nors nesuprati-mui su latviais bei estais, su kuriais bendradarbiavimas tebe-vyksta tik... savaime, be pla-ningumo ir aiškios programos".

Keletas kitų teigimų tame pa-sikalbėjime irgi primena kiek pergreitą važiavimą per posū-kius. Pavyzdžiui: "Kiekvieno at-veju galima laukti, kad sovieti-nis režimas pasuks taip vadinamo tautinio komunizmo link-mą" ir "Galima tikėtis rusifika-cijos sustiprėjimo ir rusų komu-nistų dominavimo pavergtuose kraštuose pradžiai". Į Lietuvą tikrųjų, tik lenkas... Paskui pa-

tarimų specialistų rusų". Ką yra "tautinis komuniz-mas"? Daugelio nuomone, tai yra absurdas, dalykas, kurio iš viso negali būti... O jeigu tą ter-miną priliutūm ir gyvais "tautinio komunizmo" pavyz-džiais laikytumėm Tito ar Go-mulkos atspalvio režimus, tai sovietinio režimo posūkis "tau-tinio komunizmo" linkme turėtų būti komunistinės sistemos "su-tautinimas" atakirose tautinėse respublikose bei teritorijose. Tai būtų kaip tik rusifikacijos su-mažinimas ar visiškai jos išny-kimas. Bet dr. Trimakas tokį po-sūkį pranašaudamas, tuo pačiu metu pranašauja ir rusifikacijos sustiprinimą. Išėitų, kad posū-kį "tautinio komunizmo" jis nu-mato tik Rusijoje, kitaip sakant, numato sovietinį režimą tapsiant rusofiliskesniu. Bet argi jis lig šiol nebuvo rusofiliskas, nors formaliai tokiu ir neprisipažin-damas?

Tokiu būdu, tie du pranašavi-mai vienas kitą panaikina (bus giedra ir bus lietaus...).

Ar į Lietuvą dabartinės refor-mos pasukoje bus atsistą daugiau rusų, tariamų ar tikrų spe-cialistų, tuo tarpu irgi duomenų

Georgia senatorius Richard B. Russel, pietų gyventojų interesų gynėjas — priimančias civilinių teisių įstatymą, tarp kasdieninių laiškų, kurių jis gaudavo didžiulius glėbius.

dar nėra. Jų Lietuvoje jau seniai yra daugiau negu reikia. Jie tiek Lietuva surusino, kiek fiziškai padidino rusų nuosimtį Lietuvoje likusių lietuvių nutautinti jiems mažai tepavyko ir šiuo metu daugiau yra ženklių, rodančių, kad rusifikacijos, kaip tokios, pastangos greičiau blanksta, negu stiprėja.

Tai nėra Maskvos malonė, o tai yra lietuvių (ir daugumo visų kitų nerusiškų tautų) tautinio atsparumo laimėjimas, priverčias kremlininkus darytis nuolaidesniais ir žiūrėti kiek pro pirštus į oficialiai leistos tautinės formos drąsesnį brovimąsi atgal taip pat ir į turinį.

Ar jau yra ženklių, kad sustiprinta rusifikacijos banga Lietuva vėl grėsia artimiausiu laiku? Dr. Trimakas tuos ženklus mato pastaruosiuose pasikeitimuose Kremluje. Kažin ar tai teisingas pasikeitimų vertinimas... Tuo tarpu tie pasikeitimai yra susiję su šiokiomis tokiomis koncesijomis masėms. Vykusiu ar nevykusiu būdu, bet siekiama masių apraminimo, ne erzino. Kad būtų vėl pasukta sugriežtin-tų reikalavimų linkme, reiktų dar tolesnių permainų. Ar kremlininkai su Chruščiovu priešaky drįs sugriežtėti, ar gal bus priversti net ir dar toliau eiti masių maldymo ir joms prisigerinimo keliu — dabar dar galima tik spėlioti, bet ne kategoriškai pranašauti.

Netikina ir dr. Trimakas iš kitų "dogmatikų" perimtas teigimas, kad "Kolektyvinė vadovybė diktatūroje yra nesąmonė". Tai yra "dogma", kuri vargu

ar turi kokios praktiškos reikš-mės. Argi yra koks skirtumas, jei diktatūrą vadinsi kolektyvi-ne, ar vienasmene? Kažin ar yra buvęs koks "vienasmenis" dikta-torius, kuris būtų viską dikta-vęs iš tikrųjų tik pats vienas, kuriam būtų neturėję įtakos jo pasitiekijimą turį patarėjai. Sko-nio dalykas, ar tai vadinsi vien-asmene, ar kolektyvine diktatū-ra... Patarėjai kartais ima rungtyniauti dėl diktatoriaus pasitiekijimo ir tada vieni katrie turi kristi. Kartais tokių rungty-nių metu krinta ir pats vyriausias diktatorius.

Panašiai būna ir labai demo-kraatinės grupės: kai susidaro dvi ar daugiau nuomonių, susi-daro grupės, rungtyniauja, vie-nos laimi, kitos krinta...

Išvados daromos ne iš to, ar vadovybė buvo ar nebuvo kolektyvinė.

V. R.

Tikras atsigavimas tuo... STROH'S Amerikoje tikrai ugnim verdamu alumi!

UŽ VIETINIS KAINAS!

Kada ateina laikas atsigavinti, būtinai turėkite daug ugnim virto Stroh's alaus. Stroh's Amerikoje yra vienintelis, kuris verdamas prie 2000 laipsnių, duoda geriausią skonį iš visų galimų skonių. Pabandykite Stroh's šian-dien!

JUMS PATIKS

Stroh's

YRA ŠVIESESNIS!

AIŠKIAREGĖ

R. SPALIS

Panarinės akis, jis taip pasyviai ir tokiu akmeniniu veidu klausėsi aiškiaregės, kad toji, kartais perliedama jį kiauurai besiskverbiančiu žvilgsniu, jokių būdu negalėjo patvirtinti, ar jos beriamieji žodžiai rieda tinkamais bėgiais, ar tik gėdingai mauna pro šalį, ir todėl su kiekvienu sakiniu ji darėsi atsargesnė.

...ponas vis dar esi kryžkelėje ir negali suprasti savęs. Kartais ponui atrodo, kad myli ją, kartais nekenti jos. Ji negali tau, pone, gero žvilgsnio, bet ji dar neapsisprendusi, daug visokių vilionių veikia ją, ir ji šauka kitur, nors jau pradeda jausti, kad pono jausmas yra tvirčiausias. Labai negerai, žalingai ją veikia brunetė, labai artima jai, ar tik nebus jos giminė?

Moteris vėl žaibu kiauurai žvilgtėrėjo į jaunuolį, bet vėl nusivylė, nes geltoname vei-

de nuleistos akys neblizkstelėjo gyvesne ugnele. Nieko nelaimėjusi, ji buvo priversta tęsti.

— Jei ji nebus pašalinta, jei jos įtaka nebus sumažinta, gali nutrūkti santykiai tarp tavęs, pone, ir tavo pasirinktosios. Tačiau yra visokių priemonių. Jei, pone, apsispręsi, jei tavo jausmas pakankamai stiprus, galima šį tą padaryti, galima palenkti jos jausmą tau ir dar taip stipriai, kad ji paliks ir tuos, su kuriais tau, pone, žinant, o dar dažniau nežinant, susitinka ir matosi. Galima padaryti, kad tėvas motina nebus jai mie-li, tik tu, pone, ir tavo krustelėjimas bei žodis bus jai įsakymas...

Aiškiaregė dar kurį laiką kalbėjo, bet tas nejudęs veidas pagaliau ją visai pribagė. Neturėdama kitos išeities, nutarė viską pa-statyti ant kortos.

— Taigi, galiu parduoti tau, pone, visagalinę žolį vaistų. Nori?

— Galima, — kiek patylėjęs, linktelėjo vaikas.

Džiaugsmingai žibtelėjusi akimis, bet abejingu balsu moteris pažymėjo:

— Kaip tik artėja mėnulio pilnatis, tinkamas laikas žolėms. Ar galėsi jai į arbatą įlašinti, ar kaip kitaip įduoti?

— Galėsiu.

— Ji bus tavo, pone, visi tavo vargai pasibaigę. Iš jauno žmogaus daug neimsiu, suprantu, tokiame amžiuje...

— Kiek?

— Dešimt litų...

Jaunuolis pirmą kartą pakėlė veidą, ir abiejų akys pasiglebėsiavo tokiu atkaklu-mu, jog aiškiaregė pagalvojo:

— Iš to suklaus ir trijų litų neištrauk-si, — o balsu dar gundė: — dešimt litų — menkas pinigais už tokią paną. Būsi jos kūno ir dvasios valdovas, dievaž, negu brangininkė. Gal pats pridėsi vėliau, kaip kiti daro.

Vaikinas vis dar atidžiai žūrėjo į mote-rį, tartum dar neapsisprendęs, pagaliau, lė-tai apsidairęs, paklausė:

— Nori dvigubai daugiau uždirbti?

Netikėti žodžiai užklupo moterį, lyg bo-tagas, bet vėl nė vienas jos bruožas nekrus-telėjo. Ji, ragavusi įvairiausio gyvenimo, iš-moko nerodyti jausmų, išmoko neskubėti su sprendimu, todėl abejingai papurtė galva.

— Man daugiau nereikia. Dešimt litų bus viskas. Tiek žolės ir pamokymai kaštuoja.

— Pamokymus pasilaikyk sau, — lyg kirviu nukirto sėveias.

— Argi? — aiškiaregė susmuko į kėdę, gudriai panarindama galvą, kad pasakoto-jas, neblaškomas jos žvilgsnio, nesivaržyda-mas pasipasakotų. Bet tas nesiskubino. Už-sirūkęs dar ilgokai tyrinėjo moterį.

— Aš tau mažą pasakėlę papasakosiu. Kartą gyveno keturios seserys. Dvi mirė, kitos dvi dar kruta ir šį tą turi. Žinoma, su savimi į žemę jos negalės pasiimti nei namų, nei rakandų, nei pinigų. Kam nors tai turi likti. Artimiausi giminės yra mirusių dviejų seserų du sūnūs. Netekėjusios sesers turtas yra vieni niekai, bet sesers našlės turtas jau yra vertas dėmesio. Ne rūmai, žinoma, bet šis tas apčiuopama. Dabar klausyk atidžiai.

Toji netekėjusi sesutė apsisprendė užrašyti savo palikimą tinkamam seserėnui, bet toji išteklėjusi apsisprendė palikti tam seserėnui, kuris neturi gauti to turto.

— Vadinasi ne tau, pone, ji nutarė užrašyti, — linktelėjo aiškiaregė.

— Deja, ne man.

— Norėtum, ponas, kad toji našlė teta atkreiptų į patį dėmesį, kad jos širdis tik tavimi plaktų.

— Kaip tik taip.

— Tai galima padaryti, nors nėra leng-va. Tai jau ne meilės reikalas, šis tas sun-kesnio. Žinoma, ir kaštuos daugiau, nes čia jau reikia upatingų žolių.

Vaikinas pradėjo kientiti.

— Žolės gyvuliams tetinka, jų ir aš pats galiu pasirinkti. Aš tave rimtai klausiu: ar nori uždirbti, ar ne?

— Žiūrint koks darbas, — kiek patylė-jusi nusileido moteris, supratusi, kad šis rie-šutas kietas perkrimsti.

— Darbas vieni juokai, jei turi proto. Pasistengiau, kad tos tetulės atvyktų pas tave. Tau, reikėtų liežuviu taip pamalti, kad jos abi užrašytų vienam.

TENNESSEE ERNIE FORD

OHIO STATE FAIR AUGUST 23-30

... Ernest Tennessee Fox-Picker brings star out to Grandstand. 10 performances, Sunday through Thursday. Columbus, Ohio

DIRVA LAUKIA

JOSŲ TALKOS!

Ar tikrai žinai ką valgai?

Kiaulienos mėsos mėgėjams būtina pasidomėti

V. BARTKUS

II Trichinos kontrolės Amerikoje nėra

Pagal veikiančius įstatymus, šiame krašte vykdoma mėsos priežiūra. Maisto inspektoriai seka, kad tik sveikų gyvulių mėsa patektų pas vartotoją. Deja, ši priežiūra neatpažindavo vartotojų nuo trichinos pavojaus: Trichinos kontrolė mėsos priežiūroje nevykdoma.

Daugelis Europos valstybių iš seno praktikuoja trichinos kontrolę. Ši kontrolė vykdoma bendrosios mėsos inspekcijos metu, mikroskopo pagalba tiriant kiekvienos kiaulės skerdenos raumeninio audinio kelių pavyzdžius. Tiesa, ta kontrolė trichinos pavojaus tuose kraštuose nepažindina, tačiau gerokai sumažina.

Prieš kontrolės įvedimą, kai kuriuose Europos kraštuose, ypač Vokietijoje, trichinozė ligą buvo labai paplitusi. Tai todėl, kad europiečiai, o ypač vokiečiai, buvo ir tebėra dideli mėgėjai žalos kiaulienos mėsos: rūkytų kumpių, dešrų ir kitokių gaminių. Vien rūkymas, kaip yra patirta, trichinos neužmuša.

Viena laiką, 1891-1906 m., trichinos kontrolė buvo praktikuojama ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse, bet tik eksportuojamoms kiaulėms. Mat vokiečiai reikalavo Amerikos valdžios liudijimų, kad įvežamų kiaulių skerdenos buvo mikroskopo pagalba patikrintos ir kad jose trichinos nerasta. Vėliau, reikalaudami ištyrus, prieita išvados, kad mikroskopinė trichinos kontrolė Amerikoje tikslu nepasiekia, todėl ji 1906 m. buvo panaikinta. Nuo to laiko trichinos kontrolė šiame krašte daugiau nebepraktikuojama.

U. S. Žemės ūkio Departamentas savo neigiamą nusistatymą mikroskoppinės trichinos kontrolės atžvilgiu taip motyvuoja:

1) Trichina mėsosje randama tik mikroskopo pagalba, ištyrus kelis labai mažus raumeninio audinio pluoštėlius. Nors trichina gali būti rasta betkurioje užkrėstos skerdenos raumenų vietoje, tačiau dažniausia ji randama raumenyse tam tikrų organų, kaip liežuvių, diafragmų ir kt. Užtat tiriant skerdeną, pavyzdžiui imami tik iš tų vietų. Visos kiaulės jau po mikroskopo nepaguldys. Nerada trichinos tose vietose, daroma išvada, kad skerdena nėra trichinos užkrėsta.

Bet tai tėra tik spėjimas, nes trichina gali būti įsikūrusi kur kitur raumenyse, ir tai tokiame skaidiuije, kad žmogus, ją užvalgęs, gali labai rimtai susirgti trichinozė.

— Tau.
— Na, man.
— Sutipku, bet už tą darbą bus penkiasdesimt litų.
— Kvailių eik ieškoti kifur. Pusė ir tai bus daug.

— Kaip nori, pone, aš nelaideu, bet ne kiekvienas taip tau padarys, kaip nori. Kitam gali neišieiti, o man išieiti. Aš esu daug mačiusi, esu gudri ir nepasakysiu joms nereikalingo žodžio. Jei kartą tau, pone šis reikalas neišieisi, antrą kartą jo nepakartos, o laimėti gali daug. Negailek tų pinigų. Man daug nereikia aiškinti. Iš pusės žodžio aš tave, pone, suprasiu, ir bus pasakyta, kaip nori, pati galėsi klausytis, pasislėpęs už šios sienos. Be to, pone, tu kitos išeities neturi. Reikia būtinai mėginti, kad ir šiuo būdu, kitaip neteksi viso turto.

— Tu dar iš jo uždirbsi už burimą, o aš ir taip dvi savaitės čia sėdžiu, laiką gailinu. Žinai, ką reikiu neapmokamos atostogų, ar ne? 50 litų — didelis pinigai.

— Gyventi ir man reikia, — išplėtė rankas aiškiai. — Ne kiekvieną dieną pasi-

Yra žinoma daug atsitikimų, kur reikėjo atlikti tos pat kiaulės skerdenos virš 20 tyrimų, kol pagaliau trichinos buvo surasta. 2. U. S. Departamentas mini vieną atsitikimą Vokietijoje, kur per tam tikrą laikotarpį ištyrus 6,329 trichinozės susirgimus, virš 32% jų rasta bilusų dėl valgyto nepakankamai išvirtos arba visai žalios (rūkytos) kiaulienos mėsos, kuri inspektorių buvo mikroskoppine būdais ir pripažinta laisva nuo trichinos.

2) Krašte kasmet skerdžiama apie 70 ml. kiaulių. Jei jos visos būtų mikroskoppine tikrinamos, tektų inspekcijai kasmet išleisti virš 10 ml. dolerių. Atsiimant tokios kontrolės neefektumą, tos išlaidos nebūtų patenkinamos.

3) Įvedus mikroskoppinę trichinos kontrolę, kiaulienos mėsos vartotojai būtų klaidingai įsitikinę, kad inspekcijoje ir praleista kiaulienos mėsa neturi trichinos ir yra visiškai saugi valgyti bet kuriam pavydale. Tai galėtų sudaryti daug žalos vartotojams ir dar didesnę išlaidą išdžiū.

O vis dėlto kovoja

Tokia tai yra liūdna pasaka apie panelę trichinėlę ir jos žalą žmogui. Iš tos pasakos išeity, kad šio krašto žmogus yra pavestus trichinos malonei, nes krašto įstatymai nepajėgia jam suteikti tinkamos apsaugos.

Laimel, nėra jau taip blogai. Tiesa, kovai su trichina U. S. neturi nei visuotinių (apimančių visas valstybes, visus miestus ir kaimus), nei radikalių įstatymų. Niekas ūkininko neverčia kiaulės šerti tik virtomis maisto atmatomis, tuo būdu apsaugojant kiaules nuo užsikrėtimo trichina. Niekas netikrina betkur pasikertus kiaulės ar ji kartais nėra užkrėsta trichina, o tuo pačiu niekas nedraudžia mėsos prekybininkui parduoti vartotojui kad ir labiausiai trichina užkrėstą žalią kiaulieną mėsą.

Tačiau šis kraštas turi porą įstatymų, kurie kovoje su trichina ir trichinozė apima gana platų barą. Tie įstatymai yra: 1) Federalinės Valdžios įstatymas, reguliuojantis kiaulienos mėsos produktų, skirtų tarpvalstybinei prekybai, paruošimą; 2) Federalinės Valdžios įstatymas, reguliuojantis maisto atmatų transportą tarp valstybių. Pirmas įstatymas skiria dviejų rūšių mėsos gaminius:

(a) vadinamus "ready to eat", kurie parduodami maistui išvirti, iškepti ar kitaip kaip galutinai paruošti valgiui, pav. kumpiai, dešros ir kt. Šie gaminiai, paprastai, valgomi tokiame sto-

vyje, kaip nupirkti, jų namuose daugiau nebeverdami ar nepeke-

(b) žali ar pusiau žali gaminiai, kiek tiek apvirti, pasidūdyti ar parūkyti geresniam išvaizdumui ar geresnei išvaizdai. Tie gaminiai, paprastai, prieš valgant dar verdami ar kepaami. Įstatymo nuostatai taikomi tik "ready to eat" gaminiams, tuo būdu verčiant žmones pasidūgti pilną atsakomybę už galimą jo gaminių vartotojo užkrėtimą trichina.

Antrosios rūšies gaminius, kurie gamintojo parduodami maistui ne kaip "ready to eat", įstatymas nesirūpina, nes tokie gaminiai tevalgomai tik juos išvirus.

Pagal įstatymo nuostatus, "ready to eat" gaminiai turi būti įmonėje ruošiami taip, kad juose galima trichina tikrai būtų užmušta. Tuo tikslu, visi mėsos gaminiai, į kuriuos pilnai ar iš dalies įeina kiaulienos mėsos raumenys, turi būti:

1) šaldomi prie temperatūros neaukštesnės kaip 5 F ir ne trumpesniame laike kaip 20 dienų;

2) arba šaldinami nustatytą laiką ir nustatytose sąlygose prie temperatūros ne žemesnės kaip 137 F;

3) arba konservuojami (šaldoma, džiovinama ir rūkoma) pagal nustatytus dėsnius, prie nustatytos temperatūros, nuo 20 iki 40 dienų, pareinamai nuo gaminių rūšies.

Atsiimant, kad apie 60% visų rinkon patiekiamų mėsos gaminių pagaminame Federalinės Valdžios kontroliuojamose įmonėse, galima teigti, kad didelė dalis mėsos gaminių rinkoje vartotojų nesudaro trichinos pavojaus. Kas kita su mažesnių, Federalinės Valdžios nekontroliuojamų įmonių gamyba. Šios įmonės, paprastai, neturi tinkamų sąlygų kovai su trichina: paruošiant kiaulienos mėsos gaminius "ready to eat", tad yra visiškai galimas, kad tokių įmonių gaminiai gali turėti savyje ir gyvą trichiną.

Kaip minėta, svarbiausias šaltinis kiaulėms užsikrėsti trichina yra žalos maisto atmatos. Šio šaltinio trichinos pavojus sumažinti, Federalinis įstatymas (2) draudžia iš valstybės ribų išvesti žalias maisto atmatas. Jos gali būti išvežtos tik nustatyta tvarka jas iššutinus.

Išvados

Trichina yra pavojingas žmogaus priešas, puikiai prisitaikęs parazitiniams gyvūnui. Parazitizmo sukelta liga — trichinozė pasireiškia tiek įvairiomis formomis, kad dažnai yra neįmanoma jos atskirti nuo daugelio kitų ligų. Trichinozė gali ne tik sužaloti žmogaus sveikatą, bet kartais gali būti ir mirties priežastimi.

Trichina yra nepaprastai mažas padaras, matomas tik mikroskopo pagalba. Tačiau labai

dažnai, mikroskopo pagalba, galima skerdenoje esančios trichinos surasti nepasiekia. Dėl tos aplinkybės ir trichinos kontrolė bendroje mėsos priežiūroje yra tiesiog neįmanoma.

Normalus virimas trichiną užmuša, tačiau ji yra labai atspari rūkymui ir bendrai konservavimui. Tik sudėtingas, daug laikų ir brangių įrengimų reikalaujantis gydymas ar konservavimas užmuša trichiną. Tad suprantama, kad kovai su trichina tikimaisias sąlygas gali turėti tik didžiosios, Federalinės Valdžios kontroliuojamos, įmonės. Federalinės Valdžios nekontroliuojamų įmonių, o taip pat užsieninių ir vietinių vad. "ūkiai" kiaulienos mėsos rūkyti, bet nevirti, gaminiai neduoda tinkamos garantijos, kad jie savyje neturi gyvosios trichinos.

Tikriausia priemonė apsaugoti nuo trichinos yra valgymas tik gerai išvirtą ar iškeptą kiaulieną, vengiant rūkytų, bet nevirtų gaminių. Todėl mūsų smagurkintojai, ypač šeiminkės, turėtų atkreipti rimtą dėmesį į valdžios sveikatos įstatų ir mokyklų skelbiamus šūkius: "Saugokis trichinos, valgyk tik išvirtą ar gerai iškeptą kiaulieną ir jos gaminius!"

MARGUTIS

Yra pats seniausias Amerikos lietuvių žurnalas. Jis išleina kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu.

MARGUCIO metinė prenumera \$2.00.

Pašto adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

DOVANŲ SIUNTINIAI

LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR KITAS SOVIETŲ RUSIJOS DALIS

APOMOKANT MUITĄ CIA

Pagal specialiai sutartą INTURIST, Maskvoje, leidimą

AR JŲ IESKOTE?

- Patikimos bendrovės.
- Skubiam ir veikiam patarnavimui.
- Bendrovės su daugiau kaip 25 metų patyrimo.
- Tikamo atlyginimo pagal nuostatus.
- Mandagus kiekvienam pasikviri rodomo dėmesio ir individuališko pavikimo.
- Pristatymo įrodymo — jūsų siuntinio gavėjo parašo.
- Bendrovės, kurioje kyšius imti draudžiama.

MĖGINKITE:

PARCEL DEPARTMENT

GLOBE TRAVEL SERVICE

PHILADELPHIA 6, PA.

716 Walnut St., Tel. Lombard 3-3465.

Kasdien 9-5, trečiadieniai 9-8 val.

CHICAGO 32, ILL.

4102 Archer Ave. Telef. FRontier

6-6399. Kasdien 9-7, šeštadienį 9-5 val.

DETROIT 10, MICHIGAN

6446 Michigan Ave. Tel. TAashmore

5-7586. Pirmadien, antradien, trečiadien, ketvirtadien, šeštadien ir šeštadien 9-5 val.

Atsiųsdami siuntinius mums paštu taip pat susilauksite tokio pat skubaus ir tinkamo patarnavimo. Saskaityta jums išsiunčiama tą pačią dieną, kada gaunamas jūsų siuntinys. Informacijos ir katalogai jums siunčiami paprašius.

NEW YORK 23, N. Y.

1165 East 71 St. Tel. LYceum 5-0900.

Kasdien ir šeštadieniai 9-5, (sekmadieniai uždaryta).

CLEVELAND, OHIO

1165 East 71 St. Tel. UTah 1-0807.

Kasdien 10-7, šeštadieniai 10-5 val.

SOUTH BOSTON, MASS.

Room 10 Ellis Bldg. 409 E. Broadway

Telef. ANDrew 8-8764. Kasdien 9-5, šeštadien 8-2 val. Ketvirtadien 9-7 val.

LIETUVIAI PER LIETUVIUS — LIETUVIAMS!

DAINORA

49, THORNTON AVE., LONDON, W. 4

Telf. CHI 2107

SIUNČIA DOVANŲ SIUNTINIUS LIETUVON IR SIBIRAN

IŠ EUROPOS

NEBRANGIAU kaip kiti, bet žymiai GREICIAU!

Medžiagos, avalynė, vaistai, laikrodžiai, baldai ir kit.

Ypatingai skubiam reikalui esant, užsakymai priimami telefonu Londone, CHI-2107.

Telefoniniai užsakymai automatiškai prašomi plokštelėn, todėl negali įvykti klaidų.

ORO PAŠTO siuntiniai Lietuva pasiekia per 10-15 dienų. Paprastu paštu 4-5 savaitės. Oro paštu 1 kilogramo persiuntimas kaštuoja 24 šilingai, arba 8 dol. 30 centų. Kiekvienas sekantis kg. — 9 šiling., arba 1 dol 30 centų.

Pareikalus, vaistus siunčiami pagal prisiųstą receptą. Visi patarimai, pasiūlymai, kainoraščiai lietuvių kalboje siunčiami nemokamai. Kiekvienas siuntinys, įskaitant visas išlaidas, apdraudžiamas. Įmokėjimai grąžinami, jei siuntinys dingtų. Rašykite lietuviškai, atsakysime lietuviškai tą pačią dieną.

Stasio Banello sukaktis

Nepriklausomą Lietuvą atstatant ir per 20 su viršum metų josios gyvenimo bėgy turėjome daug labai taurių ir garbių patirtų, darbuotojų Lietuvai ir jos žmonėms. Be tokių žmonių pagalbos būtų neįmanoma gražiai įtvirtyti įvairius krašto reikalus ir kelti kultūrą.

Vienas iš tokių taurių vyrų, gyvenęs dabar Toronte, Kanadoje rugpjūčio mėn. 3 d. atšventė 60 metų gyvenimo ir 40 metų visuomeninio darbo sukaktį, yra Stasys Banelis. Jam rūpėjo ir

rūpi, kad Lietuva būtų laisva ir nepriklausoma, kad joje žmonės būtų apviešti ir lengviau, gražiau gyventų, kad kraštas kultūriškai ir civilizaciškai, kad Lietuvos praeitis būtų iširta ir melė savo kraštui sustiprinta priatugančiomis kartoms ir kad lietuvių būtų tauris žmonės, mylėtų viena kitą be skirtumų politiniu, religiniu ir socialiniu atžvilgiu, kaip jis ir pats tai savo gyvenime vykdė.

Dėl to mes matėme jį daugelį metų tyliu, ramiai, kukliai kaip jis pats, bet pastoviai bedirbantį visą jo gyvenimą ir daug kur dalyvaujantį, kur reikalinga augėdama minėtam tikslui siekti. Atskleidiant nepriklausomai Lietuvai, jis savanoriu dalyvauja kovose prieš Lietuvos priešus Panevėžio Batalione pasiekia virtusiam 4 pulke.

Nuo pat šaulių Sąjungos įkūrimo tampa jos aktyviu nariu Panevėžyje ir čio tos rinktinės svarbią pareigą visą nepriklausomybės laikotarpį. Beveik visą civilinį gyvenimą dirbo Panevėžio miesto savivaldybėje iki pat Liet. nepriklausomybės netekimo, eidamas svarbią inspektoriaus pareigą, domėjosi savivaldybiniais administracijos reikalais ir buvo toje srityje geras žinovas.

Su žinomu pedagogu, gamtininku ir Lietuvos senienų tyrinėtoju Jurgu Elisonu ir kitais Stasys B. buvo bendrasteigėju Panevėžio m u z e j a u s ir ilgą laiką buvo jo tvarkytoju. Be to jis priklausė prie įvairių kultūrinių ir karitativinių organizacijų, rašė laikraščiuose, padėjo rinkti tautosakinius dalykus.

Už sumanų Stasio Banelio veiklą jis buvo apdovanotas įvairiais žymniais, iš kurių jis

pagarbiausiai vertino Vytauto Didžiojo su kardais ordoną ir šaulių žvaigždę, o savanorių medalis išliko visados puošdavo jo krūtinę per tautos šventes.

Stasys, būdamas teisingas, taurus, kuklus ir taktiškas buvo ir yra jo kaimynų, bendradarbių ir pažįstamų visur mėgiamas. Jo pagalboms pažįsta žmonės per Lietuvos okupacijas prie bolševikų ir vokiečių.

Užplūstant bolševikams antrą kartą Lietuvą, Stasys B. kaip ir visai, su širdgėlia palieka savo šulį, gražius savo darbo vaisius, mylimą savo gimtinę kaimą Vilkapievis, kur jis pas "daraktarkas" pradėjo mokslą, naujai įsigytą sodybą Bernatonyse ir Panevėžį, kur jis įgijo mokslą kadaine realinėje mokykloje. Su juo pasitarė drauge ir visa šeima, žmona ir 3 sūnūs. 1949 m. įsikūrė Toronte, Kanadoje. Čia jis irgi įsijungė į lietuvių veiklą: suorganizavo Liet. Savanorių skyrių, buvo Lietuvos Namų bendrasteigėju ir yra jų vicepirmininku, priklauso prie daugelio liet. kultūrinių organizacijų ir ramio laiko ir energijos joms dėti.

Jo visi trys sūnūs Algirdas, Algimantas ir Vytautas yra baigę čia mokslus ir reikšmingi lietuvių visuomeniniame gyvenime. Šeimoms didžiausias pagelbininkas yra Ona Banelenė, gfm. Povilonytė.

Telodi juos visus laimė ir sveikata. K.

Išidėmėk

DIRVOS

adresas —

1272 East 71 St.

Cleveland 3, Ohio

taiko sutikti seserėn su dviem tetom. Ir aš jau taip sutvarkysiu, kad visą amžių dėkosi. Tu gal kelis tūkstančius gausi, o man tu skatytų gailėsi. Gerai, tebėra 45 litai, ir jau ne vieno lito pigiau. Eikim prie reikalo.

Vyras pažatė, kad tofinesnės derybos neįmanomos. Be to, didesnė kaina vers moterį labiau stengtis, tiek gavusi ji neišsilepės.

— Turi pažadėti, kad antrą kartą čia jau nebeatvyksi, akmuo tamsoje gali būti pavojingas, — pagrasė vyras.

— Kas į tą skylių vyks? Per dvi dienas vos trys žmonės teatėjo. Pabursiu tavo tetom, pone, ir dingusi.

— Taip bus geriausia. Dabar klausyk. Tiktusi, abi manų tetulės ateis pas tave rytą į pavakarį. Tofis turtingoji tetulė — žiedas ant kairės rankos, plūsinis juodas apsiaustas ir apvėrta siena skrybėlaitė. Ta kita tetulė — panelė, drėbės iš sono su skara ir milo apsiaustu.

— Iš kur žinai, pone, kad toji tetulė, naslė, nori vykti patikt tavo pamokai? — Toji su milu ir skarele išsilepėjo, ji

man pažanki. Naslė ir panelė tetulės dabar kartu gyvena, tačiau paslapčių neturi viena nuo kitos.

— Suprantu, kaip man elgtis? Ar turiu nuo adatos viską išskioti, ar atsargiau? Ar jos visai kvailios, ar...

— Ne, toji naslė tetulė nėra kvaila, o, gudri tetulė. Reikia labai atsargiai. Nevaidink per daug žinanti, nes tada baigta. Nei vardu, nei pavardžiu, nei vietų nerelkia — pagaus ji tave bemačiant. Tai laik į patį centrą: sakyk, juntu įsų sielos rūpestį, štai kas.

Bet tavo pagrindinė karta turi būti tetulių religingumas. Tai naslė tetulė su pliušu, tusiai ir pasakyk: jei tam viską paaiskai, kuriam dabar galvoji, tai ir žvakės ant kapo nepastatys ir mirtį niekad neužpirks, o tai tetulei su milu...

— Ir žvakę pastatys, kol gyvens, ir mišų negalės, — padėjo aiškiai.

— Šitai gerai. Sakyk jai: neklysti savo stebėje, apie tinkamą žmogų galvoji. Aš, matat, nemoku išsireikšti, tu įpratusi malti, bet reikty, kad išsity ne taip tiesiai, bet kad jos pašios tai gerai suprastų.

— Kai aš turiu siulą, pone, tai susukšiu tokį kamuolį, kad tetulėms ir naktį sapnuosėj mano žodžiai. Jokia jėga ir jokie įkalbėjimai ano kito seserėno bei sūlėkusių visų kitų giminių nepakeis tetulių testamentą. Pigiai, pone, labai pigiai viską gausi.

— Patark, kad neatidėliotų padaryti užrašus, bet taip netiesiai...

— Taip pasakysiu, kad tikės, jog pačioms atėjo šita mintis, kokios jos gudrios bebūtų.

Dar kurį laiką abu gražiai tarėsi, tik karščiau susikrto dėl atlyginimo, dėl to, kada jis turės būti įteiktas. Tą reikalą su-tvarę, persiskyrė, kaip geri draugai.

Jaunuolis, apsukęs didelį ratą, grįžo namo ne nuo miestelio, bet iš priešingos pusės, nuo miško. Pamojavęs pro langą žiūrėdai netekėjusiai tetulei Leosė, įžengė į vidų. Padunkėjęs sau per plaučius, pasikūnė:

— Tas miestelis, sloopinė sveikata. Va, valandą pasivaikščiojau miške, ir, rodos, lyg medaus kas pridėjo į krūtinę. Jėf ne tarnyba, ne dūnos kėnis, rodos, neišleičiau iš tų ma-

ky, kibčiau į darbą. Minia ne man, sloopina... Serafina, leisk, pagalvėlę pakėsiu po niugarą. Sakai, skauda, o nežinai savęs. Va, šitai geriau. Pūkstų vis tiek, tetule, va, neišėjai su manim pasivaikščioti.

— Kojos jau ne tos. Antan, pabrinkusios, va. Į miestelį lygiu keliu tai dar ir suvaiktom, bet kur mums pro brudynus lakstyti metai ne tie!

— Metai ne tie, — pritarė ir Leosė. — Teisingai sakai, Serafina. Šiandien ir be to daug vaikščiojom: ir bažnyčioje buvome ir būdėlių pasidžiūrėjome. Senias toks didelis buvo jomarkas!

— Privaziavo pas jus visokių sukčių. Vakari, eidamas pro tuos balagėnščikus, mačiau palapinę su aiškiarege. Būtagu, sakau, apgavikė išplakti, ir baigta. Tai pati ir į mano miestą atvažiuoja. Kvaili žmonės ją labai giria.

— Kartais jos ir teisybę pasako, — užstojo Serafina.

(D. d.)

STUDENTU ŽODIS

Nr. 57

Redakcija: D. Bartuškaitė, G. Musteikytė, R. Mieželis ir S. Šimoliūnas. Red. adresas: 16817 Stoepe, Detroit 21, Mich.

Nr. 57

Santara ir istorinė samonė

Vytautas Doniela

Kaip ir kiekviena idėjinė organizacija, Santara susiduria su dviem pagrindinėmis veiklos kryptimis. Pirmiausia, ji neša tam tikrą idėją, skleidžia ją kasdienybėje, polemizuoja su priešiniais nuostatais. Ši veiklos kryptis gimdo paskaitas bei rašinius, nagrinėjantys ir ieškantys atsakymo į gyvenamojo meto problemas. Tai veikla kovojančio Santaros avangardo, nuolat būdinčio pirmose fronto linijose.

Minties sukaupimas į dienos problemas yra efektyviausia veikla žiūrint dabarties akimis. Ji yra išraiška organizacijos gyvasties, nes, iš tiesų, išorės impulsams neatsakęs kūnas jau arti sustingimo. Ir Santara ši istorinės veiklos kryptis, atskleidžianti ir dabarties aktualijas, yra teisėta ir būtina.

Tačiau tai tik viena veiklos kryptis. Kaip tokia, ji yra atvira pavojui, kad dabarties aplinkybės dingus, nustos reikšmės ir dabartiai pritaikyti sprendimai. Aktualios anksčiau ar vėliau virsta archyvinėmis senienomis. Ir, be abejo, organizacija negali išstatyti savęs tokiam pavojui; jai reikalingas pagrindas, kuris, nors ir nuolatiniame sąsąryje su tikrove, neišsismia dienos klausimais. Taip pat ir Santara negali pasisąstyti vien istorinei, dabarties aktualijų veiklai.

Kaip idėjinė organizacija, Santara atstovauja netik dabartį. Pagaliau, ji nėra nei absoliučiai naujas kūrinys. Jos idėja tiek sena, kiek sena yra samonė; Santaros šaknis glūdi istorijoje, Santara yra tik vienas iš daugelio judėjimų, kurie įvairiais laikais ir aplinkybėmis iškilę ginti laisvės idėjas. Santara tad turi su savo giminišiais gilesniais ryšiais, turi ryškiau pažinti savo užnagį ir akivaizdžiai pamatyti laisvės idėjos sekme bei nesekme istorijos bangavime. Šitos pažinimas aiškiau apibrėžs ir pačią laisvės idėją ir gal net atvers bruožus, kuriuos yra aptėmę istorijos dabartis.

Nusikreipimas į idėjos gylį per istoriją yra antroji organizacijos veiklos kryptis. Santara tad reikia netik studijų dienos klausimais, bet ir visuotinė istorija priklausančių studijų. Kokiomis formomis laisvės problema pasireiškė šimtmečių bėgyje, kas yra jos didieji pagrindai, kokiose aplinkybėse iškilę laisvės idėjos būtinybė, kokios jėgos atvirai ar per prielaidą kovoję prieš laisvės idėją, kurios iš šių srovių išsilaikę istorijoje kaip nuolatos grėsmingos, kas sudaro šių grėsmingųjų srovių esmę; pagaliau, kaip vyko konfliktai tarp dogmatikų ir liberalių srovių, — tai klausimai, kurių gvilindimas stiprina istorinę samonę.

Svarbu išryškinti vietą, kurią laisvė užima bendruomeninėje gerbūvyje, bei suprasti, kaip laisvė sąlygoja betkokią pažangą. Šalia sociologinės analizės, kuri neretai pasitenkina psichologiniu tyrinėjimu, praveria konkretiai matyti, kaip laisvės idėja arba jos priešprieša dogmatizmas apspėndė ištisų epochų charakterį. Svarbu matyti, kad viena iš antikinės graikų kultūros iškilimo sąlygų buvo gili laisvės samprata bei dogmatizmo stoka; graikiškosios filosofijos prielaida yra nebuvimas ribų žmogaus statomiesiems klausimams; mokslų pradžia, galimo

išsivadavimas iš mitologinės gamtos sampratos (objektyvieji mokslai, kurių pagrindu yra gamtos dėsnių reguliarumas bei savarankiškumas, būtų buvę negalimas dalykas kaimyniniuose Azijos kraštuose), graikų literatūra klestėjo minčių originalumu bei gilumu, nes autoriams žmogus nebuvo apspėstas taškas apriorinėje sistemoje.

Svarbu įsisąmoninti, jog mokslų atgimimui naujųjų amžių pradžioje kelią paruošė padusę galvojimo laisvė; svarbu pažinti renesanso mintį, jos problemas bei taškus, kuriuose ji susikirtė su to meto oficialia pasaulėžiūra. Kitas klausimas vėl, iš kur kilo modernioji demokratijos mintis, kuriomis prielaidomis ji skiriasi nuo savo oponentų; kas buvo jos priešai istorijos bėgyje; kur glūdi šaknis dvidešimtojo amžiaus totalitaristinių sistemų, — istorinis šių klausimų apžvelgimas apšviečia ir ne vieną dabarties keistenybę.

Istorija nurodo, jog laisvės reikėjo reikalauti vis iš naujo, nes niekada netruko tylą užmetančių pretendentų į neklaidingumą, kurie visgi ir tarp savęs nesutardavo (reikšny, kuris liepia su atsargumu žvelgti į pačias pretenzijas). Laisvės reikalaujantys argumentai visada turėjo būti stiprūs; patvarių argumentų reikia ir šiandien. Gi istorinė samonė duoda kovotojui naujos jėgos bei įsitikinimo. Iš istorinių studijų ir Santarai praveria sudaryti savąjį nugaraukį, suprantant, kad jo statyba neturi galo. Santara turi sukurti mokslinę tradiciją; nuo jos priklauso organizacijos intelektualinis svoris.

Tokios mintys apie organizacijos uždavinius veda mus iš lietuviškumo į visuotinę istoriją. Ar galime švaistyti jėgas tokiam užsiėmimui? Taip, ir tai būtina. Neabejotinai, vienas iš Santaros tikslų yra duoti liberalią tradiciją savam kraštui — Lietuvai.

Kuomi ši tradicija sukuriamą? — Pasisavinimu visuotinių idėjų ir jų atnešimu savai tautai. Kiekviena tauta yra lygus narys žmonių sudarančių tautų demokratijoje. Kiekviena tauta tad netik turi teisę, bet ir privalo užimti vietą žmonių pavaldinėje. Kiek ji savo istorinio uždavinio neįspėjo, tiek ji atsiliks.

Savotiškos tremtinių sąlygos ir nutautimo baimė iškėlė reikalingą plaukyti savuose vandenyse. Blokados autoriai, be abejo, turėjo geriausias intencijas ir jų

kaltinti negalima. Tačiau ne vieną epigonas blokadą suprato jau visai kitaip. Vietoj plaukiojimo savais laivais ir grįžimo į savus uostus, kad iškrovis prekes, atsidarė noras statyti sunkiausią sieną. Ir tada blokada priveda prie gaidžių peštynių, kurie, neįmatydami, kas dedasi už tvoros, vienas kitam rėkia "aš didesnis", "aš gražesnis".

Tautiškumo ir universalumo problema mūsųose dar nebuvo rimtai kelta, nors tai pati pagrindinė problema išsivijoje. Įvairių suvažiavimų bei kultūros kongresų slapčiausias atkeltas yra prisipažinimas, kad su lietuvių įnašu visuotinei kultūrai ar net darbarčiai yra kažkoks netvarkoj. Ir tada žiūrims vienas į kitą, vienas kitą raginama, per petį, pasižiūrims, kaip toli nueita. Bet vis baiminamasi, kad jėgos žiupsnelis nenubyrėtų universalumui. Bet argi įmanoma "gryna lietuviybė"?

Lietuviybė galima tik universalumo fone, lygiai kaip ir kiekviena kita tauta negali išsiversti be universalios idėjų. Santaros

FILISTERIŲ DARBAI

Dalis santariečių filisterių, mas Vyriausio FASKo valdybos. Ankaščiū jėgė buvo R. Gaška. Lietuvių Enciklopedijoje benomdrabiatija Rita Zukaitė (menegia šokius, vėžioje studentes, praktikuoja per rinkimus... Kiti visi nubyra ir amžinuojū miegu užmiega.

Gerei, žinoma, kad filisteriai savaisiais studentais domisi ir jiems, kada reikia, padeda. Tačiau pati tiesioginė filisterių užduotis — duoti rimtą įnašą lietuvių kultūrai. Nemaža filisterių ji duoda; o kitiems dar reikia įprasti žiūrėti į visuomenę, kaip į savąjį veiklos lauką, ir sau statyti nebe "studentiškus", o rimtus kūrybinius kriterijus. Studentai mokosi, mėgina; filisteriai turi realiai dirbti.

Kaip dirbti — gali pasakyti tie, kurie savo visuomeninį vaidmenį yra supratę. Tai dailininkai — R. Zukaitė, D. Sakalauskaitė, D. Juknevičiūtė, V. Virkau, — kurie tyliai ir atkakliai įgyvendina savuosius kūrybinius siekius. Tai politikai: J. Galminas ir A. Gureckas New Yorke pirmininkavo ir sekretoriavo Rezistencinei Santarvei; D. Rekašius dalyvauja tautininkuose, V. Steponavičius liaudininkuose. Ne vienas santariečių aktyviai nedalyvauja kovose tarp partijų.

Sportininkai: V. Brazgolevičius organizuoja Bostono sporto klubą, treniruoja skautus. Įvairiose sportuose aktyvūs: V. Gaškaitė, R. Gaška, V. Steponavičius, R. Babickas. Šis išrenka-

Mūzikiniai cementiniai vamzdžiai, turį net 25 pėdas pločio, galės iš Columbia upės, Washington valstybėje, laukų drėkinimui paduoti 2½ milijonus gallonų vandens per minutę.

uždavinys (arba vienas iš uždavinių) yra nešti visuotines mintis savai tautai ir tuomi turtinti tautos lūpą.

Konkrečiai, iš Santaros skyrių bei narių laukina gilesnė istorinės samonės, kuri reikėtų liberalinės idėjos studijoms bei rašiniams. Santarai reikalinga sukurti lietuvišką rašytinę liberalinę tradiciją. Iš vienos pusės, tai sustiprins pačią organizaciją ir iškels jos intelektualinę vertę; iš kitos pusės tai bus Santaros įnašas savam kraštui. Ir Santaros nuveiktų darbo turinys nebus priklausomas nuo šios dienos, bet bus giliau įsisąmonijęs ir turės tvirtesnį pamatą istorijos bangavime.

laukiančias paskaitas... Buvo pradėta jungtis į Amerikos lietuvių respublikonų veiklą... Eilė santariečių dirba su skautais, ypatingai jūros... ir Brolijos Užsienų Skyriuje... Kiti organizuoja paramą Vasario 16 gimnazijai... Keletas dalyvauja SLA veikloje... Intelektualinėje srityje santariečiai davė žymenį įnašą diskusijose apie liberalizmą, apie politinę vienybę, ir išvystė "gyvosios lietuviybės" koncepciją. Tačiau grynai kultūriniais klausimais santariečiai pasirodė nerastingi.

Be abejo, visi ką nors reikalingo veikti santariečiai filisteriai nebuvo šioje apžvalgoje suminėti. Bet jina liudija, kad Santaros filisterių mažiau trečiajai jau dabar yra aktyviai ir labai įvairiais būdais naudingai įsijungę į lietuvių visuomenės gyvenimą.

Daugiau įsijungianti individualiai būdais, negu per "senąsias" organizacijas. Didelė dalis įnašo yra duota rašyto žodžio pavidalu. Būdinga, kad aktyvių-

jų tarpe daugiau yra humanitarų ir socialinių mokslininkų, negu "populiariųjų" disciplinų — inžinerijos, chemijos — atstovų. Filisterių Santaroje beveik visai nėra humanitarų, kurie nevelėtų ką nors lietuvių naudingo. Neveiklių socialinių mokslininkų yra nedaug (jų neveiklumo priežastis atrodo ne tiek nesidomėjimas, kiek tingumas įsijudinti darbui), o techninių specialistų — daugiau (šia neveiklumo priežastimi dažniau būna nesidomėjimas, kartais tinkamų progų stoka). Tai liudija, kad ne "didesnis apskrovimas studijomis" yra priežastimi, dėl kurios humanitarai aktyviau dalyvauja studentų gyvenime — studijas baigę, kaip tik tai inžineriai turi daugiau laiko, negu humanitarai, kurių darbas nesibaigia penktą valandą...

Filisterių Santara turėtų pasirūpinti tinkamų progų ir šiandien dar neaktyvių filisterių įtraukimui į naudingą lietuvišką darbą.

Dienos ir naktys Tabor Farmoje

Rugsėjo mėnesio pradžioje gražioje Tabor Farmoje vėl susijungė didelis būrys lietuviškojo jaunimo įdomiam ir rimtam darbui — visuotiniam Santaros suvažiavimui. Tai jau ketvirtas kartas kai klausymais išsamių paskaitų, dalyvaujame karštos diskusijos, gerėsime grožine kūryba, stebėsime dailės kūrinius, bursimės prie linksmų laisvų, rodydami savo meną šokių salėje ir, žinoma, vaisinsimės naktiepičiais...

Plačioje suvažiavimo programoje kiekvienas ras ką nors sau tikrai įdomaus. Ras tai kuo jis rūpinasi ar domisi. Suvažiavimas bus pradėtas rugsėjo 6 dieną (penktadienį) iš ryto. Dalyviai kviečiami suvažiavimui jau ketvirtadienį vakare. Penktadienį bus prarastos diskusijos temomis "Individualizmas ar kolektyvizmas kultūriniam gyvenime" ir "Santaros idėjiniai bruožai". Diskusijose dalyvauja "Dalia Juknevičiūtė, Gražina Musteikytė, Liudas Šmulkštys, Leonas Sabaliūnas, Vytautas Kavolis, Zenonas Rekašius, Julius Šmulkštys. Bus iškilusi Centro Valdybos ir skyrių pranešimai. Vakare numatoma Vinco Kudirkos minėjimas oficialiai atidarant Vinco Kudirkos Metus (kaip žinome kitais metais sueina to didžiojo lietuvių 100 metų gimimo sukaktis). V. Kudirkos metai bus užbaigti 1958 metų suvažiavime.

Metų bėgyje numatyta plati ir įvairi programa supažindinanti lietuvių studentiją arčiau su Vinco Kudirka. Ruošiamas dar laisvų, muzikinė popietė ir šokiai. Šeštadienį (rugsėjo 7 d.) pramatoma dr. Juozo Girniaus paskaita "Lietuvių ideologinė diferenciacija", pranešimas okupuotos Lietuvos jaunimo problemoms, kurį patiks asmuo, nepaprastai gerai pažįstamas lietuvių jaunimui nuotakis ir gyvenimą bei rašytojo Jono Mekso paskaita. Bus prarasti ir atskiri studentų ir filisterių posėdžiai, nauginę jiems svarbias proble-

mas. Posėdžiuose pranešimus padarys Rima Grudinskaitė, Raimundas Mišauskas, Valdas Adamkavičius, Vytautas Kavolis, Raimundas Mieželis. Vakare įvyks literatūros vakaras, kuriam dalyvauti jau sutiko Lūnė Setekaitė, Jonas Mekas, Marius Katiliskis ir Algimantas Mackus.

Plantuojama dar dainos ir šokių vakaras, dalyvaujant jaunoms menininkėms. Iš Baltimorės atvežtus išraiškos šokius patiks Danutė Dulytė. Šokius padarys Mirga Vičiulytė deklamuoja Henricko Nagio ir Nykos Nylino eilėraščius.

Rugsėjo 8 dieną iš ryto programoje numatytos pamaldos ir iškilmingas aktas, kurio metu paskaitą skaitys Gabrielius Gedvilas. Per pietus suvažiavimas bus užbaigtas, kad visi dalyviai spėtų dar prieš pirmadienį pasiekti namus.

Laikė suvažiavimo įvyks jaunųjų menininkų dailės paroda, dabar Lietuvoje leidžiamų knygų parodėlė, vėliausiu Lietuvos jaunimą liečiančių žinių lenta. Numatoma išleisti suvažiavimo laikraštėlį ir humoro leidinį. Muzikos mėgėjams rengiama džiazo sesija, o sportininkams — tinklinio ir plaukimo rungtynės. Numatyta ir keletas staigmenų...

Norintiesiems suvažiavime dalyvauti sudaromos labai palankios finansinės sąlygos: Santaros nariams mokės tik 5 doleriai dienai (apie trečdali normalios Tabor Farmos vasarvietės kainos), o svečiams \$7.50.

Norint šiemet geriau susitvarkyti su registracija bei nakvynėmis visi svečiai turi iš anksto gauti iš vietos Santaros skyrių vardinus kvietimus (santariečiams ir jų šeimų nariams atskirų kvietimų nereikia). Reikia pamiršti, kad visi susiterusioji suvažiavime dalyvauti kvietimus be jokių sunkumų gaus iš skyrių. Visas jaunimas mielai kviečiamas suvažiavime dalyvauti. Norintieji vykti iš vietovių, kur nėra Santaros skyrių, prašomi

kreiptis į Santaros Centro Valdybą (Horstas Žibas, 5920 So. Wolcott, Chicago, Illinois).

Važiuojant į Tabor Farmą sekti sekančius kelių nurodymus:

Iš Chicago: automobiliu — važiuoti Indiana Toll Road iki Michigan City išvažiavimo toliau važiuoti US 12 plentu iki Benton Harbor, Mich. Privažiavus Benton Harbor iš US 12 sukiti į Pipestone Road. Apie 5 mylias už miesto sukiti dešinėn į River Road, vedantį iki Tabor Farm (apie 10 mylių nuo Benton Harbor. Prašome sekti rodykles pakelėje).

South Shore Line: iš Illinois Central stoties (Roosevelt & Michigan) vykti į Michigan City ir ten persekti į Benton Harbor autobusus. Atvykus į miestą skambinti į Tabor Farmą ir bus pasiųstas automobilis paimti.

Traukiniu: iš Grand Central stoties (Harrison & Wells) Per Marquette linija važiuoti į Benton Harbor.

Iš Detroito: Laikytis US 12 ir iš Benton Harbor vykti aukščiau nurodytais keliais.

Iš rytų (Clevelando, Bostono, New Yorko, Washingtono): Indiana Toll Road iki South Bend, Ind. Nuo ten US 31 šiaurėn. Privažiavus Berrien Springs miestelį sukiti dešinėn ir sekti rodykles į Tabor Farm (25 mylios).

Neturintieji transportacijos iš Chicago kreipiasi į Transportacijos Komisiją: Lakštasone Betkauskaitė (1405 So. Central Avenue, Cicero, Ill., telefon: TO 3-5555), Jūliū Lintaką (3008 W. 43rd St., Chicago, Ill., telefon: LA 3-9067), Leoną Narbutį (116 E. 105th St., Chicago, Ill., telefon: PU 5-5893).

Iš toliau atvyksta į Chicago prašomi iš anksto pranešti atvykimo laiką, kad būtų galima geriau sukurduoti važiavimą į Tabor Farm.

Kitose vietovėse transportacija rūpinasi vietos Santaros skyriai. Prašome į juos kreiptis.

Tris dienas prieš suvažiavimą (rugsėjo 3-4-5) Tabor Farmoje prasideda pirmieji Santaros visuomeninio veikimo kursai. Kursams suplanuota plati ir naudinga dienotvarkė. Bus prarastos trys darbo grupės: spaudos, veiklos planavimo ir gyvyjo žodžio. Ruošiami pavyzdiniai skyriaus susirinkimai ir eilė paskaitų skyriaus veikimo klausimais. Dalis laiko bus skirta ir poilsui. Kursus prarasti pakviesti: Valdas Adamkavičius, Vytautas Kavolis, Leonas Sabaliūnas, Gabrielius Gedvilas, Horstas Žibas, Raimundas Mieželis, Liudas Grišius, Jūliū Šmulkštys, Zenonas Rekašius.

Santariečiai kursuose dalyvauti registruojasi per vietos skyrius. Laukiama gražu būrelio kursantų. dm

AKADEMINIAME PASAULYJE

Jaunimo Kongresas Chicagoje, bendrai paėmus, praėjo sėkmingai. Buvo gal tikėtasi daugiau dalyvių ir mažesnio kartojimosi paskaitose (ypač smerkiant vyresniąją kartą). Vienu iš svarbiausių tokių didesnių suvažiavimų tikslų reikėtų laikyti suburtimą nemažą skaičių lietuviškojo jaunimo į vieną vietą. Pagrindiniai Kongreso rengėjais buvo Studentų Sąjunga ir kitos jaunimo organizacijos.

Visos akademinės organizacijos šiemet savo narius rengia suvažiavimus-stovyklas. Lietuvių Studentų Santaros visuotinis suvažiavimas įvyks rugsėjo mėn. 6-8 dienomis Tabor Farmoje Michigane; studentai ateitininkai renkasi savo suvažiavimui ALRKF stovykloje prie Detroito, o Akademinis Skautų Sąjūdis jau pravedė stovyklą liepos mėn. pradžioje. (Paskaita į 6-ą pusl.)

PATI PATIKIMIAUSIA FIRMA SIUNTIAMIS PERSIŪSTI Į SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ETIJĄ, UKRAINĄ IR KITUS KRASTUS YRA PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 BEDFORD AVE., BROOKLYN 16, N. Y. Tel. IN 7-7272, 7-6465

Mūsų firma dabar taip suorganizuota, kad kiekvienas siuntinys išsiunčiamas per 2-3 dienas ir adreseat pasiekia laike 6-8 savaitę. Orę pastu siuntiniai pasiekia adreseat per 6-8 dienas.

Galima siųsti nauji ir dėvėti drabužiai, maisto produktai, vaistai, siuvamos mašinos, akordijonai ir t.t.

Garantuojame gavyje pasirašytą kvitą.

Firma atidaryta kasdien, taip pat šeštadieniais nuo 9 v. ryto iki 6 val. vakaro, šeštadieniais nuo 9 iki 4 valandos.

Mūsų skyriai: New York City, 78 Second Ave., Tel. ORchard 4-1546. Detroit 12, Mich., 11601 Jos. Campau Ave., TOWNSend 6-6226. Hartford, Conn., 651 Albany Ave., Chapel 7-5164. Los Angeles, Calif., 121 84 Vermont Ave., DUNKirk 4-9999. Philadelphia 23, Pa., 962 North 7th St., Tel. WA 3-1767. Chicago, Ill., 3741 W. 26th St., Tel. CR 7-2125. Newark, N. J., 263 Market St., Tel. MA 2-6937.

SENIAU IR DABAR

Nauja kova už negrų teises

K. S. KARPIUS

Eisenhowerio administracijos pastangos

Washington'e eina atkakli kova už pietų negrų civilines teises. Ta kova beveik atsisaukia 100 metų atgal, į prezidento Linkolno laikus. Ir tą dešimtį metų laikotarpį, kada pietiečiai pralaimėjo pilietinį karą, kilusį prezidentui Linkolnui paskelbus negrų išlaisvinimo proklamaciją (1861-1865). Į tą laikotarpį, kurio kovoje buvo prarasta apie 350,000 amerikiečių gyvasių.

Dešimtmetis nuo to karo pabaigos pietiečiai buvo žiaurus laikotarpis. Jie buvo beteisiai okupuoti žmonės. Su jais šiaurietiai elgėsi kaip su svetimais, žiaurus bausmės vertais.

Tada ir į Kongresą jų atstovų neįsileido, kol tos vienuolika valstybių nesutiko priimti joms primetamus šiauriečių įstatymus. Šiaurietiai valdininkai, komisijonieriai ir kitoki federalės valdžios atstovai ten šeiminingai panašiai, kaip amerikiečiai pradžioje elgėsi nugalėtoje Vokietijoje.

Jau žinote, apie 1954 metais Aukščiausio Teismo paskelbtą nuosprendį pietų valstybių mokyklose maityti juodus su baltais. Pietiečiai visomis galimybėmis pasipriešino. Prieš juos nustatytą federaliai teisimai, kurie gali saugiai vykdyti Aukščiausio Teismo patvarkymą rasių maišymo atžvilgiu ir baltuosius bausti už nesutikimą.

Dabar atėjo Eisenhowerio administracijos šį pavasarį paruoštas Kongrese praveisti taip vadinamą negrams "civilinių teisių" įstatymą, kurį ir dabar senatas ir atstovų rūmai tebesvarsto.

Tą projektą paruošė Eisenhowerio Teisingumo Departamento Generalinis Valstybės Prokuroras Brownell, įsirašydamas sau teises diktatoriškai vykdyti pietuose negrų balsavimo tvarką, panaudojant net federalinę kariuomenę. Pietiečiai, senato ir atstovų rūmų reprezentantai, prieš tai sukilo. Jie šaukė, jog tai grąžinama anų baisių dešimties metų metodai, kada pietiečiai buvo šiauriečių durtuvais valdomi.

Brownell tame projekte įrašė skyrų, pagal kurį Teisingumo Departamento nuožūra įtarta asmuo ar organizacija, žodžiu ar elgesiu trukdant negrams balsuoti, gali būti areštuojami ir baudžiami federalio teismo vieno teisėjo nuostata, be jokio tardymo ir be teisės turėti tą 12 prisaikdintų sprendimų, kurie visuose Amerikos teismuose privalomi.

"Kariuomenės nesitaisi!"

Teisindamas ir gindamas tą įstatymą, Eisenhoweris nusijaukęs pasakė, kad jis niekad nemana į pietus siųsti federalę kariuomenę baltuosius areštuoti ir bausti. Tačiau tai keistas prezidento galvojimas ir teisinimas. Eisenhoweris, jei ir laikys savo žodį, prezidentas dar tris metus ir išeis. Po jo atėjės kitas prezidentas gali viską apversti aukštyn kojom, užgirdamas kiekvieną Teisingumo Departamento viršininko elgesį.

Pastangos gauti negrų balsus

Senate prieš dvi savaites, tą įstatymo projektą balsuojant, administracija pralaimėjo, nors tam bilui praveisti vadovavo senatorius Knowland ir jį rėmė viceprezidentas Nixon, radikališki-liberališki šiaurės senatoriai. Išbraukus kitus punktus, palikta tik negrams teisė balsuoti.

Kai šiaurietis pasakoja, Generalinis Prokuroras tokį įstatymo projektą paruošė patraukti šiaurės negrus, o taip pat ir pietiečių negrų balsus respublikonų partijai, kada jie pietuose turės

teisę balsuoti. Bet nedėkingi negrai, respublikono Linkolno proklamaciją gavę šiaurėje vis balsuoja už demokratų partiją.

Pietuose baltieji, suvaržę negrams teisę balsuoti, keršydami respublikonų partijai, irgi per eilės metų balsuoja už demokratų. Eisenhowerio rinkimo metu kai kurie balsavo už jį. Dabar jie vėl respublikonų išsidėdė.

Negrai laimės ir taip

Balsavimo teises tvarko ne federalė Washingtono valdžia, bet kiekviena valstybė savaip. Jokiam piliečiui federalė Konstitucija neparantuoja balsavimo teisės. Konstitucijoje tik paminėta, ano žiaurais dešimtmečio laikotarpio konstitucijos priede, kad piliečiui balsavimo teisė negali būti varžoma dėl jo rasės, spalvos ir dėl buvusio vargiškumo. Kitas konstitucijos priedas 1920 metais vėl tik sako, kad balsavimo teisė negali būti varžoma dėl lyties skirtumo. Tada moterys gavo teisę balsuoti.

Kiti, žiną ką šiaurėje negrai laimėjo turėdami tik paprastas balsavimo teises, tikrina, kam čia reikalinga pietų negrams kitokių užtikrinimų ir apgynimo balsavimo atveju. Tegu tik pradedą balsuoti, ir baltieji politikieriai sudarys jiems visokiąsias pagerinimo sąlygas gaudydami jų balsus. Taip juk yra šiaurėje, kur negrai aprūpinti visokiomis privilegijomis, protekcijomis, laisvu maišymu tarp baltųjų, ir gerais darbiais už savo pažadus paremti tuos ar kitus baltuosius politikierius.

Kiekviena valstybė dabar, šiaurėje ir pietuose, turi savotiškus reikalavimus balsuotojui. Reikalaujama net tam tikro išsimokslinimo laipsnio. New Yor-

CLEVELAND-DETROIT PUKUS DIENOS LAIVAS

greit perplaukias Erie ežerą

- Vienos dienos atostogos už mažiau negu apmokat susisiekimą
- Pukus maistas, kokteilis, užkandžiai, prieinamos kainos
- Laivas pramogavimas. Orkestras. 3 lokų deniai
- Parodos, kinas, TV
- Saulės deniai, poilsio lovos ir gamakai
- Prižiūrima vaikų aikštė
- Keliautojai — pamokit mašinas, sutaupyt 180 mylių vairavimo

IŠPLAUKIA kiekvieną sekmą, pirmą, antrą.

Iš CLEVELANDO 8:15 a.m.

I Detroitą 1:30 p.m.

Iš Detroito 4:00 p.m.

I CLEVELANDĄ 11:00 p.m.

Kitom dienom išplaukia iš Clevelando 5:45 p.m. Atplaukia į Detroitą 11 p.m. (MIESTO NUSTATYTU LAIKU)

KELIONĖS (įskaitant taksas) mažiau kaip \$5.75 į vieną galą; \$8.50 į abu galus. Automatinės \$9.00 į vieną galą. Duodamos specialios kainos vaikams ir grupėms, priedu Aquarama patogumas Hotel Cleveland ir Sheraton-Cadillac.

S. S. AQUARAMA

610 PERRY-PAYNE BUILDING CLEVELAND 13, OHIO Superior 1-1555

PRIEPLAUKA prie West Third St. Miesto biliet kasa: Cleveland Hotel Westgate; Singer Sewing Center

Niekad nepralaukit...

TIK 11 VIENOS DIENOS KELIONIŲ IŠ CLEVELANDO

ko valstybėje turi būti išėjęs nors penkis pradžios mokyklos skyrius. Savo patvarkymus turi ir pietinės valstybės.

KVIETIMAS JUNGTI BENDRUOMENĘ

Mes, valdyba, vėl kviečiam įrašyti į Jungt. Amerikos Valst. Lietuvių Bendruomenės Centrinę Apylinkę kiekvieną lietuvį, kuris gyvena miestuose ar farmose, kur nėra Lietuvių Bendruomenės organizacijos. Kartu mes paršom prisidėti prie Lietuvių Bendruomenės darbų kasmetiniu jai įnašu — dviem doleriais.

Gautas mokestis ar didesnė auksa bus sunaudoti lietuvų švietimui, mokslui, menui, mokykloms, knygoms ir kovai dėl Lietuvos išlaisvinimo.

Štai didesnieji JAV Lietuvių Bendruomenės darbai: 1) 1956 m. Dainų šventė, 2) 1956 m. Kultūros Kongresas, 3) 1957 m. Tautinių Sokių šventė, 4) 1957 m. Jaunimo Kongresas, 5) 1958 m. New Yorke šaukiamas viso pasaulio (už geležinės uždangos) lietuvų atstovų Seimas.

Laikšius su pinigais ar be jų prašom siųsti adresu: L. B. Centrinė Apylinkė, 4579 West 157 St., Cleveland 11, Ohio.

Čekius ar pinigines perlaidas siųsti vardu: Mr. Kazys Mažonis, aukščiausiai nurodytu adresu.

Vadovaujami minties, kad "Lietuviai esame mes gimę, lietuviais turime ir būt", mes lau-

kiam jūsų prielankaus atsakymo.

Steponas Nasvytis — pirm. Kazys Mažonis — išd. Juozas Liūdžius — sekr. J. A. V. Ljet. B-nės Centrinės Apylinkės V-ba. 1957 m. liepos 26 d., Clevelandas.

The May Company

norėdama geriau patarnauti pirkėjams Clevelando apylinkėje, praneša antrą vakarinį atidarymą. Ketvirtadienis dabar bus žinomas kaip "Seimos vakaras pas May's". Krautuvės valandos ketvirtadienį bus nuo 9:30 A. M. iki 9 P. M.

Per pirmą ketvirtadienio vakaro atidarymą bus College Madų Paroda 7 val. trečio aukšto auditorijoje.

Valgių gaminių knyga parašyta lietuvių specialiečių, galite gauti Dirvoje. Kietais viršeliais, iliustruota, 550 psl., didelio formato, kaštuoja \$7.50.

Išnuomojamas butas East 79 St., į šiaurę nuo Superior. 5 kamb. Pagėd. suaugę. Šaukti: EN 1-1405.

IVAIRIŲ NAMŲ PADDAVIMAS

Turi parduoti dėl palikimo sutvarkymo

Keturi vienos šeimos. Vienas dviejų šeimų. 1 plytų pastatas su krautuve ir 5 butais. Visi turi atskirus sklypus. Šios nuosavybės yra slovėnų apgyventam rajone. Gali būti parduota atskirai ar viskas drauge. Bus parduota už didžiausią pasiūlymą.

GLOBOKAR REALTY

990 E. 74 St.

Telef. HE 1-6607

Pradedant Rugp. 12d. savaitę Naujos MAY CO. darbo valandos

Jūsų didesniai patogumai The May Company bus atidaryta sekančiom valandom, pradedant pirmadieniu, rugpjūčio mėn. 12 d.:

Pirmadienį — 12 pietų iki 9:00 P. M.
Antradienį — 9:30 A. M. iki 5:45 P. M.
Trečiadienį — 9:30 A. M. iki 5:45 P. M.
Ketvirtadienį — 9:30 A. M. iki 9 P. M.
Penktadienį — 9:30 A. M. iki 5:45 P. M.
Šeštadienį — 9:30 A. M. iki 5:45 P. M.

ATSIMINKITE — Daugiau apsipirkimo laiko už tuos pačius pinigus ir Eagle Stamps taip pat dedama prie jūsų sutaupymo!

the MAY company's BASEMENT store

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

Ziūrėk!

Mergaičių šilti, patogūs

SU PAMUSALU

Car Paltas

5.99

- Tan
- Navy
- Raudona
- Aqua

Grazūs, šilti, car paltai!... Ir kaip jie patinka mergaitėms! Su dvigubu guzikų užsegimu, kišenais ir šiltu kalnjerium!... Šiltas medvilnės pamušalas. 7-14 dydžiai; taip šilti, gražūs ir praktiški.

Paštu ir telefonu užsakymai priimami...

Šaukti CHerry 1-3000

The May Co.'s Basement Girls' Wear Department

Mūsų rėmėjai

Prenumeratų pratęsdami Dirvos fondui aukas atsiuntė:

Janulaitis V., Chicago \$5.00
Mischik J., Cleveland 5.00
Pocius K., E. Chicago 5.90
Mullolis B., Chicago 2.00
Inž. Jasiukaitis, Chicago 6.00
Griauzdė A., Nashua 1.00
Naginionis St., Montreal 1.50

Aukotojams tariame nuoširdų ačiū.

HOLMES RODEO

... 50 bucking broncos, rope holding, bull-dogging, clown, wild steers. 5 performances Aug. 23 and 24.

Columbus, Ohio

Blondinė Linda Kay Hattman, 18 m., laimėjo Miss Ohio titulą.

AKADEMINIAME PASAULYJE

• Studentų Sąjungos metraš-visit with Lithuanian Girl tils "Dienos tarp dangoraižių" Guides". Abu leidiniai gausiai ilustruoti ir suteikia didelę duota apščiui medžiagą apie pluoštą informaciją apie Lietuvių studentų gyvenimą ir problemas Jungtinės Valstybės. Savo straipsniais bendradarbiauja: V. Kamantas, A. Sužiedėlis, V. Vygantas, G. Mačiukienė, L. Sabaliūnas, K. Ostrauskas, A. Landsbergis, P. Jurkus, V. Kleiza, R. Mieželis, V. Zubkienė, A. Dundzila, T. Remeikis, J. Soliūnas. Šį leidinį turėtų įsigyti kiekvienas studentas. Metrašio redakciją sudarė I. Cepėnaitė, T. Remeikis, J. Šapkus, J. Soliūnas.

• Naujoji Studentų Sąjungos Centro Valdyba pareigomis pasiskirstė: Vaclovas Kleiza — pirm., Raimundas Mišauskas — vicepirm., Juozas Kregždys — vicepirm., Vladas Soliūnas — socialinių reikalų vedėjas, Algimantas Gečauskas — įgaliotinis rytiniams pakraščiams, Vytautas Dudėnas — išdinkins, Nijolė Lipičiūtė — narė. Naujajai valdybai linkime geros sekmes.

• Lituanus žurnalo rėmimo vėjus eina ir toliau. Visi kviečiami aktyviai prisidėti prie šio vienintelio informacinio-intelektualinio žurnalo išlaikymo. Jaunimo Kongreso pelno didžioji dalis buvo paskirta Lituanus. Aukos buvo renkamos ir laike šokių šventės ir davė apie 600 dolerių pajamų. Skelbtasis vėjus, deja, toli gražu, nepateisino idėtas viltis. Visuomenė labai menkai reagavo į prašymą padėti žurnalui. Studentai turėtų plačiau eiti į visuomenę. Gražiu patvyzdžiu gali būti Valdas Adamkavičius savo darbovietėje surinkęs 200 dolerių.

• Kosto Ostrausko dramos Kanarėlė prenumeratų vėjus eina prie pabaigos. Norį šią knygą užsiprenumeruoti prašomi kreiptis į Dalią Juknevičiūtę, 4536 So. California Ave., Chicago, Ill. Prieš kelias dienas Santaros Philadelphia's skyrius atsiuntė 31 dolerį prenumeratų (jų tarpe 10 dol. auksa iš Lietuvių Tautinės Sąjungos ir 5 dol. iš Santaros skyriaus).

• Antanas Banionis išvyko atstovauti lietuvių skautus pasaulinėje skautų džiamborėje Anglijoje. Brolijos Užsienio Skyrius išleido reprezentacinį leidinį "The White Badge" apie lietuvių mėjo dviejų metų stipendiją skautus, o Skautų Sesieryja "A"

• Rušiamoje pabaltiečių len-gvosios atletikos šventėje Cleve-lande dalyvau ir būrys akademinio jaunimo.

• Vinco Krėvės vardo literatūrinė premija, kurią teikia Lietuvių Akademinis Sambūris Montrealyje, jury komisiją sudaro: dr. H. Nagys, B. Ciplijauskaitė, K. Veselka, Birutė Pukelevičiūtė ir J. Kardelis.

• Lietuvių Bendruomenės Bonnos apylinkės valdyba (Vokietijoje) sudaro studentai: Kasparas Dikšaitis — pirm., Vytautas Bylaitis — sekr. ir Algis Gintautas — išd.

• Algirdas Jurkus, studijuojantis Montrealyje inžineriją, lais- "The White Badge" apie lietuvių mėjo dviejų metų stipendiją skautus, o Skautų Sesieryja "A"

JUOKTIS SVEIKA!

Linksmos saulėtos nuotalkos įgys skaitydamos humoro ir savikritikos žurnalą

PELĖDA

Išėmą kovo, birželio, rugpjūčio ir gruodžio mėn.

Rašykite šiandien: PELĖDA, 231 Wallace Ave., S. Welland, Ont., Canada.

Prenumerata metams \$1.00 į visus pasaulio kraštus. Atskiras numeris 30 cent.

Cleveland APYLINKSE

Tautininkai | Cedar Point

Detroitiečiai tautininkai pasirengę skaitlingai atvažiuoti į Cedar Point, prie Sandusky, Ohio, pasimatyti ir smagiai praleisti popietę su clevelandiečiais. Tai bus sekmadienį, rugpj. 11.

Clevelando tautininkai išvažiuos savo automobiliais iš ryto. Kelionė trunka apie pora valandų. Ten reikis būti apie 11 val.

Važiuoti keliais 6 ir 2, apie 60 mylių į šiaurvakarius. Nedavę žinios Sandusky, sukliki vartus, kurie turi Cedar Point užrašą. Tada važiuoti iki Cedar Point automobiliams sustatyti vietas. Iš ten parke paleikoti stalių, kurie bus skirti lietuviams. Ten kai kurie mūšikiai bus nuvažinę anksčiau.

Kiekvienas automobilis atsiveža savo maistą.

Bes pasikalbėjimai ir daugelis aktualių klausimų pasikeista mintimis.

Inf. J. Jasiukaitis

su ponu, iš Chicago vykdamas į Toronto, buvo sustojęs Clevelande. Aplankė Dirvos redakciją, inžinerių P. Drasutį, arch. S. Kudoką ir kt. Iš Toronto grįždamas lankysis Detroito.

Ed. Čapkevičius

nupirko lietuviams lengvatikams uniformas. Tai didelė lietuvių verslininko dovana.

Aldona Stempuzienė

virš mėnesio laiko su vaikais atostogavusi Arizonoje pas seserį, grįžo į Clevelandą gerai pailsėjusi.

Juozas Krygeris

su šeima persikėlė į savo namus — 1241 E. 87 St., telef.: GA 1-2796.

Naujas tautininko adresas

Clevelando skautų Pilėnų tauto tautininko sktn. Vytauto Kamanto naujas adresas yra — 508 E. 125 St., Cleveland 8, Ohio, telefonas: MUIberry 1-6767.

Skautų stovyklos uždarymas

Pereitą šeštadienį Clevelando skautų Pilėnų tuntas užbaigė savo dviejų savaitę trukusią ir gerai pavykusią stovyklą prie Round Up Lake. Gražus būrys tėvų, bičiulių ir skautų susirinko į stovyklos uždarymą, kurio metu buvo atžymėti geriausi stovyklautojai ir padėkota stovyklos vadovams.

Tunto įsakymu į paskilintinio laipnį pakeltas pavyzdinčiai savo pareigas ėjęs stovyklos ad-jutantas Gintautas Neimanas.

Tėvų komiteto pirmininkas E. Steponavičius ir Pilėnų tautininkas sktn. Vyt. Kamantas dėkojo tėvų ir tauto vardu šios stovyklos atsidavusiam viršininkui vyr. sktn. V. Kizlačiui ir perdavė jam tėvų bei tauto dovanas. Taip pat tėvų komiteto ir tauto dovanėla — knygos buvo įteiktos geriausiems stovyklautojams, kurių pirmasis buvo Gintautas Neimanas, antrasis Kęstutis Steponavičius, trečiasis Algis Daukantas ir ketvirtasis Jurgis Ramanauskas. Stovyklos viršininkas knygomis apdovanojo savo talkininkus ūkio viršininką jūrų skautą Gintautą Sniečkę, skil-tininkus Kęstutį Gaizutį, Sarūną Lazdinį ir Mindaugą Rinkų.

Stovykloje daug berniukų išlaikė aukštesnius patyrimo laipsnius, o Jurgis Ramanauskas tinkamai pasiruošė ir stovyklos baigimo proga davė jauniesiems skauto įžodį.

Šia proga buvo paskelbti ir DLK Vytauto draugovės konkurso, vykusio iki 1957 m. gegužės mėnesio 1 d., rezultatai. Šio konkurso, kuris apėmė visas skautišką ir lituanistinę dalykų sri-

tis bei kreipė dėmesį į skautišką elgesį, laimėtojai buvo trys geriausi draugovės skautai, gaudami kiekvienas po 25 dolerius dovanas. Pirmasis draugovės skautas buvo Benediktas Grigaliūnas, antrasis Kęstutis Gaizutis ir trečiasis Sarūnas Lazdinis.

Po uždarymo sekė skautų laužas su įdomiais pasirodymais ir gražiomis dainomis, pravesas psktn. Rimvydo Bajoraičio. Tuo baigėsi ši stovykla, kuriai daug dėmesio parodė ir visais būdais padėjo skautų tėvai, bičiuliai ir vadovai.

BETTYS BEAUTY SHOP

604 E. 185 St.

Ilgalaikis plaukų sudėjimas, šaltas šukavimas, kirpimas, dažymas, manikiūra.

Geriausios patarnavimas, atliekamas ilgalaikės praktikos ekspertų.

Klijentų patogumui tel.: KE 1-2548, šaukti Louise Morkūnas.

L. Morkūnas yra baigusi plaukų šukavimo kursą Lietuvoje, atlikus ilgalaikę praktiką Vokietijoje. Dabartinis metu baigė Grožio Kolegiją U. S. A. ir išlaikė Valstybinius egzaminus Columbus, Ohio, su teise vadovauti įmonei.

Prašome įsitikinti mūsų sąžiningų patarnavimų.

(32)

RIN TIN TIN

... star of radio, TV, movies. Performs with Rusty and Big Masters in Holmes Road, P.O. & Son, Aug. 23, 24.

Columbus, Ohio

Skaitydami KARJ būsite gerai informuoti apie pasaulinius karinius įvykius, rasite straipsnių iš karinės ir Lietuvos istorijos retais paveikslais iliustruotų Lietuvos karių atsiminimų iš vairių laikų.

Metinė prenumerata \$5.00; rašykite: KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

LOKOR DELICATESSEN

6502 Superior (kampas E. 65 ir Superior)

Sveikiname visus lietuviškus klijentus. Būtinai atsilankykite mūsų krautuvę ir pareikškite savo pagėdavimus, kokių geriausių maisto produktų norėtumėt visad gauti.

Manome atidaryti specialų lietuviškų delikatesų skyrių ir pardavinėti lietuvių mėgiamus maisto produktus.

Pas mus puikiaiusia lietuviška duona, sūriai, ikra, alus ir vynos.

Telef. EN 1-9142

TURIME JUMS GERŲ NAMŲ,

ypatingai Eddy — St. Clair rajone.

Suinteresuoti namų pirkimu kreipkitės į

Juozą Mikonį,

RAY NAUBNER REALTY

11809 St. Clair Ave. Tel. UL 1-3919

ar namuose MU 1-2154

Prašo aukoti Balfui drabužius

1257 E. 89 St. pas p. Stankevičius, garaže, atidarytas Balfio drabužių sandėlis. Prašom drabužius ir avalinę vežti į nurodytą vietą.

GERI NAMAI

Keweenaw — 185 St. iš 9 kambarių mūrinis bungalow, 4 metų senumo, su 4 miegamaisiais; du garažai; gražus, didelis sklypas.

E. 156 St. — Lake Shore Blvd. 2-jų šeimų, 2 gazo pečiai, 2 garažai; prašo \$21,000.

Eddy Rd. — St. Clair Ave. iš 6 didelių, gražių kamb. colonial. Naujai išdekoruotas iš vidaus ir iš lauko; gazo pečius; garažas.

Mes turime ir daug kitų įvairių namų, gautų parduoti grįžus iš atostogų.

Saukite Paul Mikšys namų telef. LI 1-8758 arba office Kovac Realty 961 E. 185 St. KE 1-5039

Išnuomojamas butas

Išnuomojamas antrame aukšte 5 kambarių butas. Šeimai be mažų vaikų ar viengungiams. Steve Lazickas 1078 . 77 St. EN 1-3876

Išnuomojamas kambarys

vyriškiui. Su atskiru įėjimu. Skambinti vakare tarp 5-9 val. LI 7283

Išnuomojamas kambarys

vienam vyrui. Duodamas maistas, 6214 Superior, telef. EX 1-8382.

Parduodami virtuvės baldai

keturios kėdės ir stalas, metalinės.

A. Simaitis, 1265 E. 67 St. Telef.: UT 1-1433

2 šeimų namai į šiaurę nuo Euclid Ave., E. Cleveland, po 6 k. kiekvienam bute. Mūrinis namas. Garažai. Gazo pečiai. Prašo \$18,900.

E. Cleveland, netoli Rozelle mokyklos, po 6 k. kiekvienam bute. Nauji gazo pečiai. Modernios vonios. Dideli kambariai. Tik \$15,300.

Vienos šeimos namai 6 k., gazo pečius, dviejų automobilių garažas. Visai arti Naujos Parapijos bažnyčios. Pasiūdomas proga. Prašo \$16,600.

East Cleveland. 4 miegamieji. Garo šildymas. Garažas. Geri kilimai. Arti mokyklos ir susiekimo. Prašo \$13,500. Duokite pasiūlymą.

Turime ir daugiau gerų pirkinių. Kreipkitės į

P. ŠIRVAITIS Wm. T. Byrne — Real Estate 1535 Hayden Ave. MU 1-6100 ar namuose KE 1-408

GERI NAMAI

Į šiaurę nuo Superior 19 k., 2 šeimų namas. Gazo šildymas, 2 garažai. Dėl mirties turi tuoj parduoti.

9 k., 2 šeimų, labai geram stovyklos namas. Netoli St. Mary's bažnyčios. Kaina \$12,000.

4 k. plytinis vienos šeimos. Sklypas 50x50 pėdų. Kaina \$17,500.

East 174 St. 2 šeimų po 4 kamb. 2 gazo pečiai. Didelis sklypas. Turi greit parduoti. Kaina \$15,000.

Globokar Realty 390 E. 74 St. HE 1-6607 (31)

GERI NAMAI

4 šeimų namas Cleveland Hts. 4 garažai. Aptvertas sklypas. Geros įplaukos.

Sv. Jurgio parapijos rajone dviejų šeimų, po 6x6 kamb. Prieinama kaina.

Capas Realty MU 1-4515 — 13923 Euclid Ave.

Mes turime sparčiau pirkėjų. Kreipkitės ir mes parduosim Jūsų namą.

WADE PARK REALTY CO. 7C32 Wade Park Ave.

Arthur O. Mays, broker Telef.: UT 1-7551

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue

Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street

Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vynu, alų ir geriausių mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

J. P. MULL-MULIOLIS 6606 Superior

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus ar skambinkite:

UT 1-2345

Greitas ir teisingas patarnavimas. Lietuviai bendradarbiai: Algimantas Dailidė, namų tel. HE 1-8516

ir Antanas Gailiūsis, namų tel. RA 1-8191.

PARDUODAMAS NAMAS

3 miegamieji. Colonial stilius. Kaina \$14,800. Nottingham rajone. Savininkas turi parduoti. 1351 Tenhurst Rd. IV 1-1339

GREIT PARDUODAMA

3 butų namas (2 aukštai, 3 garažai). Plytinis. Labai geram stovyje. Savininkas išvažiuoja. Netoli Lake Shore Blvd. Klausiti savininką: 600 E. 140 St. Telefonas — LI 1-6237.

PARDUODAMAS ŪKIS

Į šiaurę nuo Geneva, 20 akrų. 6 akrų vynuogių, 3 akrų vaisinių medžių ir 8 akrų ganyklų ir miško. 7 kamb. namas, daržinė, vištinė. Ūkio mašinos ir kt. Turi parduoti. Tik \$11,500.

Globokar Realty 990 E. 74 St. HE 1-6607

Greeting and Best Wishes for a

WILSON and CO. INSURANCE

11800 SHAKER BLVD.

Call WY 1-5800

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas 1251 Addison Road Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMASINŲ TAIŠYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinos dalių įdėjimas.

Parduodami amžini akumuliatoriai.

24 hours towing.

Dienos telef.: HE 1-6352. Nakties telef.: LI 1-4611.

GALIŲ JUMS PADĖTI PERKANT AUTOMOBILĮ IR TUC SUTAUPYTI!

Prieš perkant naują ar gerą naudotą automobilį, šaukite mane.

Jūs gausite žemiausias finansavimo sąlygas: maždaug \$4.50 už \$100 perkant naują mašiną ar 6% perkant naudotą mašiną skaitant ir gyvybės draudimą.

Saukite: Paulina Mozuraitis, agentas

Telefonas SK 1-2183

JUOZO KAMAČIO

naujų batų parduotuvė batų taisymas ir odos pardavimas

12913 St. Clair Ave.

Norintieji kreiptis telefonu šaukit GA 1-7658 tarp 7-9 val. vakaro. Sekmadieniais visą dieną.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis. 753 E. 118 St. Cleveland 8, Ohio. Telef.: LI 1-5466

PRADĖKIT MAŽA SUMA!

BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10,000 3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N

Du skyriai

6712 Superior Ave.

HE 1-2458 MU 1-8100

GERESNĖS statybos kontraktoriai

ISTATO MONCRIEF ORO VENTILIACIJA

• ŠALDO vasarą

• ŠILDO žiemą

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai. o penktadieniais skani žuvis — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro.

731 E. 185 ST. KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Ar žinote, kad klubo ir salės vedėjas yra Juozas GRAZULIS, kuris pasiruošęs visiems suteikti geriausį patarnavimą.

Norėdami rengti susirinkimus, kelti puotas-vestuves, kreipkitės į Juozą GRAZULI. Savi pasus! Norėdami praleisti laisvalaikį, sutikti draugus, pasiklausti radijo muzikos ar pamatyti televizijos programas ateikite į LIETUVIŲ KLUBĄ.

Penktadieniais galite gauti Povilo Šukio ir jo padėjėjų paruoštus puikiausius valgius — įvairiausių žuvų kepsnius, bulvinių blynų ir kitokių lietuviškų valgių.

Pilnai padengta apdrauda HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko 1132 Summit Dr. Cleveland 21, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgidžio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metų simpatingo ir rimto patarnavimo 6621 Edna Avenue ENDicott 1-763 936 East 185 Street KE 1-7770

DIRVA

★★★
THE FIELD

Redakcijos administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HENDERSON 1-6344. Redaktorius BILYS GAIDZIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Lietuvių seimui rengti komiteto kasa dar tuščia

E. CEKIENE

Visas pusmetis praėjo, kol PL B-nės Seimo 9 komisijos išdėstavo ir pagaliau apsisprendė, kaip ir kaip organizuoti, kad sujudintų ne tik lietuvišką pasaulį, bet ir svetimuosius, pademonstruojant mūsų geriausius muzikos bei meno kūrinius.

PL B-nės Seimo organizavimo darbai yra dideli ir svarbūs. Kol kas mūsų spauda mažai apie tai dar informuoja visuomenę. Gal mano, kad šis klausimas iš viso per anksti gyvendinti. O gal ir teisūs tie, kurie mano, jog nesą ko rašyti, jog pats organizacinis komitetas apie tą Seimą dar kiek mažai nežino. Virš pusmečio kalbėta ir dar neišaišk, koks pagrindinis muzikos veiklas bus statomas. Ką gali gi pasakyti apie kūdikį, kuris dar negimęs.

Bet gi, pakalbėjus su Seimo organizatoriais, išgirsti, jog darbas verda, visos komisijos pilnai pasirušusios, reikia tik vykdomąjį darbą pradėti. Ypač kiekvienam posėdyje tai akcentuoja finansų komiteto pirm., o tačiau Seimo rengimo kasoje vis dar tie pirmieji, lyg užkėrti 5 doleriai, nežinint, kad ji finansų komiteto yra sukviepti beveik visi profesionalai bankininkai ir nuo to laikas PLB-ės Seimo darbo rengimas ir pasisekimas. Gerai žinome, kad be pinigų jokie darbai neįmanomi.

O PLB-ės centro valdybos pirm. S. Barzdukas, liepos 13 d. New York, savo kalboje pakartotinai pabrėžė, kad įvykiančio Seimo rengimas priklausys tik nuo rengėjų, todėl centro valdyba tikisi, kad šiam dideliame gyvenimo įvykiui Seimo organizaciniai komitetai nesigailės jokių pastangų ir jo pasisekimas bus garantuotas.

Taip pat jis pasidžiaugė, kad Bendruomenė vis stiprėja. Ji tampa jau kultūros židiniais, kurie teikia mūsų gyvenimui lietuviškos gyvybės. Bendruomenei visi lietuviai yra lygūs su ju skirtingomis pažiūromis ir dėl to ji vienintelė organizacija, kuri daugiausia sutraukia jaunimo. Į praeitą tautinių šokių šventę iš Kanados buvo užsirašę 500 jaunuolių, o atvažiuo 700. Ir kai į estradą išėjo du kart po 700 tautiniais drabužiais pasiūšusio jaunimo, visi žiūrovai plojo ir daugelis verkė iš džiaugsmo. Visi pasijutome vienos šeimos nariai, — kalbėjo S. Barzdukas.

Kitą metų PLB-ė į savo istorijos lapą įrašys dar vieną didelį įvykį sukviesdama minėtą Seimą, į kurį atstovai suvažiuos iš visų kraštų. Tai bus politinė, visuomeninė ir kultūrinė demonstracija. Ta proga bus švenčiama Liet. Nepr. 40 m. sukaktis, V. Kudirkos 100 m. nuo jo gimimo sukaktis ir šv. Kazimiero 500 m. gimimo paminėjimas. Yra pasiūlyta centro valdybai pridėti ir ketvirtą sukaktį, tai 300 m. nuo lietuvių emigracijos į Ameriką pradžios. Šią mintį iškėlė visuomenės veikėjas V. Alksnis.

Taip pat Bendruomenė dar numato artimiausiu laiku surengti 4 mokyklinio jaunimo šventę: Los Angeles, Čikagoje, Clevelande ir apie Hartfordą kur nors, nes be jaunimo išnyksime.

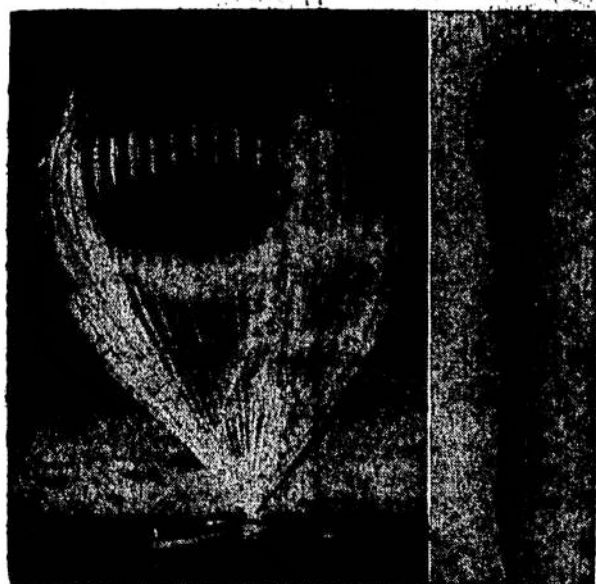
Ir mes ir mūsų ateitis, anot pirm. S. Barzduko.

Didieji PLB-ės rūpesčiai

PLB-ė yra užsijusi suorganizuoti 50,000 narių, nes jei tik po 1 dol. į metus mokėtų, kiek daug būtų galima su 50,000 dol. nuveikti kultūros darbe. Juk naujųjų ateivių suvažiuo 30,000, o lietuviškų laikraščių, skaitytojų yra dar apie 90,000 pagal Pakšto vardyną. Bet gi Bendruomenės pirmininkas labai apgailestavo, kaip liūdną ir skaudų faktą, tai mūsų intelektualų, baigusiu aukštusius mokslus pasitraukimą iš idėjinų darbų ir net jų darbų rėmimo. Į org. įvairius atsisaukimus daugiausia atsiliepią vidutiniai žmonės.

Taip pat viena iš didžiųjų Bendruomenės problemų yra spaudos klausimas. Kai kurie aktyvūs jos nariai siūlo prie Centro Valdybos sudaryti savų žurnalų kadra, kurie visada objektyviai nušviestų Bendruomenės įvykius. Kiti siūlo savą laikraštį leisti. Tačiau ir viena ir kita vargu ar atsiektų tikslą, nes savą laikraštį savi ir teskaitytų, o dėl to kadro, tai kasgi gali uždrausti ir ne savam raštingam žmogui savo mintis pareikšti, i bet kokį laikraštį.

Centro valdyba, berods, šiuo klausimu yra visiškai demokratinės nuomonės ir laukia iš visuomenės ne tik jos darbų įvertinimo, bet ir kuodaugiausia kritikos, kuri jai padės išvengti klaidų.

Norėdami pasiekti ir iširti ankstesnės erdvės aviacijos specialistai išgalvojo naują metodą. Speciali raketa su oro erdvės ma turti aparatu pirmiausia pakelama balonu. Toliau ji išsiskaido raketa. Tokiu metodu, manoma, kad bus pasiekta 100,000 pėdų aukštis. Nuotraukos iš bandymų Minneapolisje, Minn.

BENDRUOMENES ŽINIOS

PO GRAZIAI PRAEJUSIOS TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS

Birželio 30 d. Čikagoje įvykusi lietuvių tautinių šokių šventė buvo didelis kultūrinio mūsų gyvenimo įvykis. Jo apimtį rodo imponantiški programos dalyvių ir žiūrovų skaičiai. Dar reikšmingesnė ji savo tautine nuotaika ir dvasia. Jos įspūdiams ir ligi šiol tebegyvename.

Didžiai malonu taip pat pastebėti, kad ir mūsų spauda, vertindama tautinių šokių šventę, iškėlė jos pasisekimą ir pabrėžė jos reikšmę. Štai keli balsai iš daugelio: "Čia už visas paskaitas ir už visas rezoliucijas ir šūkius kur kas iškalbingiau bylojo margaspalviškas šventės įvairumas, jaunatviška dinamika, ta pakili nuotaika, kad mūsų čia daug, kad esame vieningi ir kaip mums čia gera būti drauge" (Darbininkas); "Pirmoji JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventė davė labai daug. Ji dar kartą parodė, kad vieningi ir sutartiniai darbu mes pajėgiame organizuoti didelių dalykų" (Dirva); "JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventė ne tik sustiprino lietuvių vienybę, bet ji buvo parodyta pagarba ir meile Amerikai, kuri nori visiems gražaus, kūrybingo ir dar našo gyvenimo" (Draugas); "Šokėjų, žiūrovų ir pasisekimo susilaukta daugiau, negu buvo tikėtasi. Patenkinti liko ne tik tie, kurie turėjo galvoj parengti mautinę reikšmę, bet ir tie, kurie norėjo geros meninės pramogos, bet atėjo, ar iš palyginti kuklaus liaudies šokių repertuaro būtų galima užpildyti tokios didelės šventės programą" (Naujienos).

Bendruomenės Centro Valdyba, liepos 2 d. posėdyje apžvelgusi tautinių šokių šventės laimėjimus ir atsiliepdama į jos palikimą.

LITUANISTINIŲ DALYKŲ PROGRAMOS

Bendruomenės Centro Valdyba liepos 30 d. posėdyje iš klausė nario švietimo reikalams Ig Malėno pranešimo apie lituanistinių dalykų programų rengimą. Visiems dalykams programos jau parengtos ir su įvadinio aiškinamuoju žodžiu duodamos spausdinti. Naujuosius mokslo metus jau norima pradėti su naujosiomis programomis, kurios į lietuviško švietimo darbą turės įnešti daugiau sistemingumo ir tvarkos. Programų rankraščio yra 75 mašinėlė rašyti puslapiai.

Tolimesnis žingsnis bus pagal programas rengti pačius vadovėlius.

BUFFALO LITUVIŲ KLUBAS I BENDRUOMENĖ

1951 m. Buffalo lietuviai susiorganizavo į klubą patriotizmo, lietuvių kultūros ir vienybės pradams ugdyti. Tai tie patys tikslai, kurių siekia ir LB. Todėl klube ir kilo klausimas persiorganizuoti į LB apylinkę. Gegužės 12 d. klubo susirinkime visų balsais buvo priimtas nutarimas tai padaryti, tik pasilikant tą patį vardą ir pačią veiklą. Bendruomenės Centro Valdyba liepos 30 d. posėdyje su tokiu nutarimu sutiko ir Buffalo Lietuvių Klubą nuo šios dienos laikė Bendruomenės vienetu.

Centro Valdyba Buffalo lietuvių žygį laiko platesnės reikšmės turinčiu pavyzdžiu, kuriuo turėtų pasiekti ir kiti atskirose vietovėse paskirai veiklą bendriniai organizaciniai mūsų junginiai (klubai, draugijos ir t.t.). Draugien jungdamiesi būsimie stipresni.

KAS UŽSIBAKS DIRVA — TAS NESIGAILĖJO!

Sios gražios Havajų merginos, tyčia reklama, vaikščiodamos tarp pajūrio vasarotojų, juos ragina pamatyti įdomų vaidinimą "The Yellow Jacket".

MŪSŲ SKAUTAI BALTUOSIUOSE RŪMUOSE

(sks) Liepos 12-21 d. Valley Forge, Pa., istorinėje generolo Washingtono stovykloje ištėję (1777 m. žiemą) įspūdingai praejo 4-ji tautinė Amerikos Skautų džiamborė. Jon iš visų šio didžio krašto kerčių suskrido per 50,000 skautų. Būta ir kitų tautų skautų.

Lietuvių Skautų Brolijų Vyriausiojo Skautininko pavedimu atstovavo "skiltis sudaryta iš Worcesterio ir Bostono lietuvių skautų. Vienetą globojo sktn. M. Manomaitis, skiltininkas buvo R. Židžiūnas, paskiltininkas — G. Cepas, skautai — K. Matonis, V. Gaillūnas, A. Garsys, V. Gedmintas, B. Banaitis ir A. Sinkys.

Jaunieji ambasadoriai šiam svarbiam žygiui stropiai ruošėsi kelis mėnesius iš anksto. Sveikose kartojo praktinio skautavimo dalykus, tautinius šokius bei dainas, kaupė eksponatus parodėlei, gamino stovyklinės įrangos ir t.t. Džiamborėi praėjus tegalime jiems pasakyti — Gerai vyrai dirbate tėvynės labui!

Lietuvių skiltis buvo Bostono skautų dr-ės sąstato, kuriai vadovavo Mr. Henry. Pastarojo skautininko įtakingumas ir simpatijos lietuviams buvo mūsų atsiektų laimėjimų priežastimi.

Šion džiamborės mūsų skautai išvyko su tautinėm juostelėm prie uniformų. Tačiau po poros dienų stovykloje jie buvo džiamborės vadovybės pastebėti ir savo pasireikšimu sulaukė paskatinimo iškelti savo stovyklavietėje lietuviškąją trispalvę ir dėvėti pilnas lietuviškas skautų uniformas. Mūsų skiltis stovyklinės įrangos savo originalumu ir puikiu darbu viršijo kitas. Tai buvo — iš beržo pagamintas lietuviškas kryžius, meniški stovykliniai vartai bei tvorėlė apie rajoną.

Džiamborės metu buvo du masiniai laužai, kurių turinys būrė skirtas Amerikos Skautų vadovybės iš anksto skirtoms temoms, surištoms su Valley Forge praeitimi ir pn. Tačiau mažesniuose — apygardiniuose laužuose mūsų skautai puikiai pasirodė. Jie dalyvavo Texaso valstybės skautų tarptautiniame lauže, kuri stebėjo ir vienas Texaso senatorių. Taip pat pasirodė Montanos, Oregono ir Nevados indėnų ruošame lauže, kur mūsų tautiniai šokiai buvo dėmesio centru.

Mūsų žvali išvaizda ir dar ni rikiuotė visus patraukė. Juos bežiūrojančius tautiniais rūbais sekdamo būriai skautų. Lietuvių skiltis buvo mišminga ir fotografų. Turėjo reporteriaus pašokti Mikitą ir Ožel, kurie buvo ištiesi nufilmuoti. Didelį pasisekimą turėjo ir

mūsų parodė, kurioje būdė mūsų skautai be perstojo turėjo lankytojus pasakoti apie savo kraštą. Taip pat jiems dailintas specialus angli kalba leidinys su originaliomis iliustracijomis.

Vieną dieną netoli lietuvių stovyklos kilo gaisras. Mūsų skiltis pirmieji atbėgo gaisro vieton ir ji užgesino prieš ugniaagesiams atvykstant.

Dėl susižeidimų ar nelaimingų atsitikimų visoje džiamborėje buvo uždrausta nešioti prie diržo skautiškus peilius. Vienintelė išimtis buvo padaryta lietuvių skiltiai, kuriai tai buvo pripažinta oficialia uniformos dalimi. Tai išimtis 50,000 skautų tarpe ypač pakėlė lietuvių prestižą ir atkreipė visų dėmesį.

Džiamborės pabaigai buvo vertinami vienetai įvairiose srityse. Bostono 29-ji dr-ė, kurioje buvo lietuvių skiltis, gavo pirmąją vietą stovyklavimo nagin-gume, ir higienos srityje. Vadovybė ir aplinkiniai skautų vienetai puikiai žinojo, kad tie du laimėjimai atsiekti tik lietuvių

Mūsų skautus džiamborėje ap-lankė LSS Tarybos Pirmiosios pirm. vyr. sktn. dr. V. Cepas, paktn. A. Banionis iš Detroito, vyr. sktn. V. Kizlaith iš Clevelando, Brolijos Užsienio sk. v-dėjas paktn. A. Banevičius iš Bostono ir kt. Paktn. A. Banevičius buvo oficialiai pakviestas į 14-ji džiamborės skyrytį, kuriame stovyklavo 8,000 skautų. Ten jis lietuvių skautų vardu pasakė kalbą, kurios klausėsi apie 35,000 skautų.

Po šios džiamborės mūsų skautai autobusu nuvyko į Washingtoną. Čia jie dviem cadillakais buvo nuvežti į Baltuosius Rūmus. Iš viso Bostono skautų tik lietuvių turėjo garbę vizituoti Baltuosius Rūmus. Mūsų skautų priėmė Valstybės Pasekretorius Christian Herter ir kongresmanas Thomas Lane. Jie su lietuvišiais draugiškai pasikalbėjo ir nusifotografavo. Pažymėtina, kad mūsų skautai į Baltuosius Rūmus buvo įleisti pilna uniforma, t. y. ir su savo skautiškais peiliais. Rūmų sargas pa-informavo, kad leidimas eiti su ginklu į Baltuosius Rūmus yra duodamas labai retai, tik ypatingais atvejais. Šį kartą pagerbta mūsų skautų uniforma ir parodytas pasitikėjimas lietuviams.

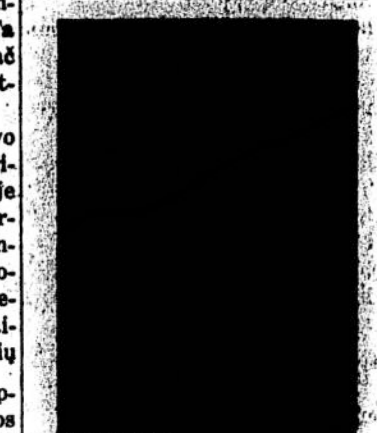
Po šio vizito mūsų skautai ap-lankė Washingtono žymybes, valgė puikiausiuose restoranuose nemokamai, nes visas jų iš-laidas padengė Roger Smith vieš-butis. Iš Washingtono jie buvo

nuvykę į...

nugabenti New Yorkan, kur jų gerbėjai ir išlaikymai rūpinasi Statler viešbutis.

Rekomenduojant Mr. Henry, visiems mūsų jauniems ambasadoriams yra paskirtos stipendijos JAV universitetuose. Dviem iš jų pasiūlytos stipendijos į garbiąją šio krašto West Point karinę akademiją.

Mūsų skautų įtemptas darbas ir nepaprastas poelgis pasirodymas 4-je Amerikos Skautų tautinėje džiamborėje dar kartą parodė, kad jie savo jaunais peiliais sugeba tinkamai iškelti savo pavergtosios Tėvynės garą.

Gubernatorius C. William O'Neill pasakė, kad programos uitas svarbiausią vietą 1957 Ohio valstybės parodė. Jis pasakė: "Tradicijos, pradžios Ohio valstybės parodėm 1850 m., įsijamės škyje, fabrikuose, namų darbuose, kasdieniniame gyvenime ir moksle, kaime ir mieste. Kviesdamas į Ohio valstybės parodą tikiu, kad daugiau žmonių, negu bet kada anksčiau, atklausys Ohio valstybės parodą." Paroda įvyks rugpjūtio 23-30 d. Columbus mieste, Ohio sostinėje.

ISTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūs namai arba randa-ti tampa suaukinti arba sugadinti ugnies, krepkštės į E. J. KERKIS, dėl apkalnavimo, ko visada reikalauja apdardos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERKIS, 609 Society for Savings Bldg. Telef.: MAin 1-1773 Residencija: PENINSULA 262

Ar jau įstojai į VILTIUS draugai?

O VISGI VERTA

Ir tikrai neturėsite nuostolio, jeigu susipažinsite su paskutinėmis naujienomis. Tai yra sekančios prekės, kurios pralaukia visas kitas gerumi ir pigumu.

RASOMOS MASINELĖS kainos nuo \$60.00. LAIKRODŽIAI šveicarų ir kitų firmų nuo \$10.00. FOTO APARATAI vokiečių ir kitų fabriky nuo \$15.00. PLUNKSNAKŲ 14 kt. aukso garantija, 10 nuo \$7.50. RADIO aparatai, su kuriais girdima beveik visose pasaulio šalyse, žinoma ir iš VILNIAUS transliacijos, nuo \$45.00. VAIKAMS vežimėliai, reto gražumo sportiniai ir nesportiniai drauge, vokiečių ir austrių firmų, kainos nuo \$40.00. KATALOGAS išleistas, kuriame rasite lietuviškas plokšteles su 300 pavadinimų Kipro PETRAUSKO, KUTKAUSKO, SABANIAUSKO, DVARIONO, GRAUŽINIO, BICKIENIS ir kitų dainininkų įdainuotos.

GAIDAS, KNYGAS, TAUTINIUS drabužius ir kitus liet. meno kūrinius. Visko apiminti šiame trumpame rašinelyje neįmanoma.

Ką bepirktumėte pasiteiraukite pas J. Karvelį, 3322 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telef. YA 7-0477.

P. S. Prekės siunčiamos į visus pasaulio kraštus.

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atsispindinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams bilietus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir pašt.

DIRVA — 1272 East 71 St. Cleveland 3, Ohio Telef.: NE 1-4344